

ÅRSMELDING OG REGNSKAP

2005

Stiftelsen

NORSK HESTESENTER

Norsk Hestesenter

STIFTELSESORGANISASJONER

- Landslaget for Nordlandshest/Lyngshest
- Det Norske Travelskap
- Foreningen for Hestepersonell og Rideinstruktører
- Foreningen til Kjørehestens Fremme
- Hest og Helse
- Landslaget for Dølehest
- Norges Fjordhestlag
- Norges Rytterforbund
- Norsk Araberhestforening
- Norsk Hesteeierforbund
- Norsk Varmblod
- Norsk Islandshestforening
- Norsk Jockeyklub
- Norsk Ponnnavlsforening
- Norsk Forening for Fullblodsavl
- Foreningen Arbeidshesten
- Hest i Turistnæring

Formål

Stiftelsens formål er ved aktivt arbeide å fremme kvaliteten av hesteholdet og hestevalen og være det høyeste faglige senter for avl av hest og for utdanning av hestepersonell i Norge.

Stiftelsen Norsk Hestesenter, Starum, 2850 Lena
Tlf.: 61 16 55 00 • Faks: 61 16 55 40
e-post: nhest@nhest.no
Hjemmeside: www.nhest.no

Foto: Norsk Hestesenter

Grafisk design: Linda Nybakk, Gjøvik Grafiske as
Produksjon: Gjøvik Grafiske as

2 Styrets beretning

8 Regnskap og noter

14 Utdanningsavdelingen – Norsk Hestefagskole

22 Avlsavdelingen

29 Prosjekter og utvalg

32 Informasjon og markedsføring

34 Anlegget

36 Stevner og arrangementer

37 «Sikkildalslauget»

38 Hestehjelpskassa / Regnskap

Styrets beretning

Hestens betydning i samfunnet er fortsatt økende. Hest og hestesport utgjør i dag en av våre mest populære fritidsaktiviteter. Hesten har en viktig sosial, kulturell og økonomisk betydning i samfunnet. Hesten brukes i ridning, kjøring, trav- og galoppSPORT. I den senere tid har innsikten om hestens betydning for menneskets velferd økt. Hesten brukes til habilitering og rehabilitering for funksjonshemmede og mennesker med sosiale problemer. Hestetallet har doblet seg på 30 år, og den har også betydning i distriktpolitikken. Nye arbeidsplasser, ofte på landsbygda, skapes rundt hesten og hesteholdet. Hest og hestehold har en positiv virkning på mennesket og for samfunnet gjennom idrett og fritid, forretningsvirksomhet,

jordbruk, distriktpolitikk og miljø. Det stiller hestenæringen overfor nye muligheter og utfordringer, men også overfor nye krav.

Utdanning

Kompetanse er etter styrets mening avgjørende for å bevare og videreutvikle hestenæringen.

I den nye strukturen for fagopplæringen i videregående skole har nå Hestefaget fått sitt eget fagtilbud på Videregående kurs 2 (VG2). Dette innebærer et endelig gjennombrudd for faget som Norsk Hestesenter tok initiativ til og som ble godkjent som lærefag i 1998.

Da Hestefaget ble godkjent under Reform 94 som eget lærefag, ble det lagt

under Landbruk og naturforvaltning på VK1 (som etter den nye strukturen heter VG2). Faget fikk ikke egen læreplan, men skolene måtte tilpasse VK1 for hestefag, noe svært mange videregående skoler med naturbruk gjorde for å imøtekomme de mange søkerne som etter VK1 ønsker lærekontrakt. For alle tilbudene på VG2 gjelder den samme mulighet til å kunne velge VG3 Naturforvaltning som alternativ til lærekontrakt det tredje året. I stedet for fagbrev i hestefaget eller hovslagerfaget vil elevene da skaffe seg studiekompetanse for høyskole/universitetet. Dette vil også være en aktuell mulighet innen hestefaglige studier i Norge eller utlandet.

For Norsk Hestesenter er det nye tilbudet på VG2 et viktig skritt på veien

mot enda større anerkjennelse av hestens plass i det norske skolesystemet. I tillegg vil nyvinningen gi positive ringvirkninger ved at behovet for læremidler og etterutdanning av lærere på naturbrukskolene øker. Her vil Norsk Hestesenter fortsatt være en aktiv medspiller for skolemyndighetene og hestebansjen.

Siden 2001 har langt over 120 ungdommer tatt fagprøven i hestefaget. Det er gledelig at Opplæringskontoret for heste- og hovslagerfaget som Norsk Hestesenter tok initiativ til og som er lokalisert til Starum, administrerer de fleste lærekontraktene i heste- og hovslagerfaget.

Arbeidet med tilpasning til Lov om fagskoleutdanning har fortsatt i 2005. Søknadene om godkjenning av våre utdanningstilbud ble ikke ferdig i 2005 bl.a. fordi søknadsprosedyrene er blitt mer omfattende enn først antatt. Det tas imidlertid sikte på at godkjenningsprosessen vil skje i løpet av våren 2006.

Kursaktiviteten ved Hestefagskolen har vært stor. Det har fortsatt vært økning i antall elever på årsbasis. Med nåværende kapasitet på undervisningsrom og overnatting er det ikke rom for vesentlig økning i antall kurs og elever. I samarbeid med Mattilsynet har Norsk Hestesenter utarbeidet et kurs for opplæring av hestetransportsjåfører. Ett av kursene har vært avholdt i Trondheim. Styret vil vurdere om flere kurstilbud bør desentraliseres.

Avl

God kvalitet på norske hester og et tilstrekkelig antall hester er viktige faktorer for utviklingen av norsk hestehold. For at norsk hesteavl skal være konkurransedyktig kreves at det drives et godt avlsarbeid. Arbeidet må etter styrets mening være målbevisst og være tilpasset de krav som brukerne og hestesporten stiller.

Det utarbeides statistikk for bedekninger og fødte føll, og det vises til avlsavdelingens statistikker. For Dølehest og Nordlands-/Lyngshest er føllutviklingen positiv, mens de norske travrasene og særlig fjordhesten har en negativ trend. Dette har styret forholdt seg til, i første omgang i fellesmøtet med avlsorganisasjonene i Sikkildalen sist sommer.

Det har vært utført et betydelig utred-

ningsarbeide i 2005. Egne utvalg har evaluert utvidede bruksprøver for de norske rasene, dommerutviklingen og utstillingsstrukturen. Rapportene er sendt stifterorganisasjonene til høring og vil bli behandlet i 2006.

Fra årsskiftet er det nye hestedatasystemet Balder tatt i bruk. Styret har vært løpende orientert om fremdriften i prosjektet. Styret konstaterer med tilfredshet at det nye hestedatasystemet kan omfatte all hesteregistrering i Norge. Styret vil arbeide for at alle stambokførte hester skal kunne integreres i det samme hesteregistret.

Fra 1. januar 2004 har Mattilsynet overtatt Landbrukstilsynets rolle i forhold til forskrift om godkjente dyr av hestefamilien. Norsk Hestesenter er i 2005 av Mattilsynet godkjent som stambokfører for fåtallige raser.

Oppslutningen om årets utstillinger har vært på nivå med året før.

Styret deltok i 2005 på fellesmøtet med avlsorganisasjonene i Sikkildalen. Det er nyttig for styret å kunne møte disse på denne måten. Styret ser det som svært viktig at det er en positiv dialog mellom de ulike avlsorganisasjonene i regi av Norsk Hestesenter. Det er med på å bygge opp kunnskap, forståelse og gjensidig respekt innen hestenæringen.

Norsk Hestesenter har ansvaret for hesteavlssetrene. Hammene på Kongsvoll, Bekkelegret, Kvitdalen og Tronhus er utleid. I Sikkildalen har oppslutningen til de tre hammene vært tilfredsstillende. Styret er tilfreds med at det i 2005 for første gang ble holdt brukermøte i Sikkildalen hvor alle berørte parter deltok.

Styret i Norsk Hestesenter var tilstede under utstillingen på Nord-Fjordeid i april 2005.

Forskning

Styret har nedsatt et eget forskningsutvalg. Formålet med utvalget er å styrke og samordne forskning og utvikling vedrørende hesten og hestenæringen i Norge. Styret i Rikstoto bevilget en million kroner til forskning i 2005. En rekke forskningsinstitusjoner meldte sin interesse og fremmet forslag på prosjekter. 5 prosjektsøknader ble forelagt til vurdering høsten 2005. Siden bare en brøkdel av søknadene

slipper gjennom Forskningsrådets nåløye var det oppmuntrende at to av prosjektene vil motta statlig støtte.

Innovasjon

Nærings- og handelsdepartementet la våren 2004 fram en handlingsplan «Innovasjon 2010 – fra ide til verdi». Den daværende næringsministeren Ansgar Gabrielsen presenterte planen for Representantskapet samme år.

En stadig større del av verdiskapningen i Norge skjer innenfor tjenesteytende bedrifter og i opplevelsesnæringen. Etter styrets mening gir dette hestenæringen nye muligheter, men også helt nye krav om evne til omstilling.

Våren 2005 besøkte ledelsen i Innovasjon Norge med administrerende direktør Gunn Ovesen i spissen vårt anlegg på Starum for å bli orientert om hestenæringen. Representanter fra Innovasjon Hedmark og Oppland, Fylkesmannen i Oppland, Oppland Fylkeskommune og Østre Toten kommune deltok også i møtet.

Økonomi

Norsk Hestesenter mottok i 2005 18 millioner kroner i driftsstøtte fra Norsk Rikstoto. Det er Landbruks- og matdepartementet som godkjenner stiftelsens budsjett og fastsetter driftsstøtten fra Norsk Rikstoto. Driftsstøtten var kr 500 000 større enn i 2004. I tillegg bevilget Norsk Rikstoto 1 million kroner særskilt til forskning. Det er Norsk Hestesenters forskningsutvalg som disponerer pengene. Av denne bevilgningen er kr 17 000 anvendt i 2005 og tilsvarende beløp er inntektsført i regnskapet.

Etter flere år med nedgang i hestespillet har omsetningen de to siste årene vist en gledelig vekst. Det betyr at inntektene fra hestespillet har økt og at formålet blir tilført flere midler.

Inntekter av kursavgifter, utstillings- og registreringsavgifter utgjør til sammen 5,5 millioner kroner, en økning på 1 million kroner eller 22 % i forhold til 2004.

I forhold til mottatt driftstilskudd har egne inntekter hatt en positiv utvikling de senere årene.

Da Stortinget i 2004 vedtok å overføre eiendommen Starum besto eiendommen

av hovedbølet og en boligeiendom. Denne boligeiendommen er nå solgt og gevinsten utgjør kr 639 034.

De ordinære investeringene som er foretatt er finansiert av driftstilskuddet. Styret har vedtatt å igangsette arbeide med å rehabilitere den tidligere magasinbygningen til kontorlokale. Toten Bygg og Anlegg fikk totalentreprisen på vel 10 millioner kroner. Prosjektkostnader frem til byggestart er belastet driftsbudsjettet, mens kostnadene etter byggestart 1. november inngår i totalentreprisen og er aktivert i regnskapet.

Rehabiliteringen startet ved årsskiftet. Arbeidet fram til da var rivningsarbeider og klargjøring for ombygging.

Ved god økonomistyring, økt inntjening, reduserte kostnader og salg av bolig er regnskapet gjort opp med et årsresultat på kr 842 870.

Styret foreslår at kr 800 000 avsettes til utbygging av nye kontorlokaler og at kr 42 870 overføres til annen egenkapital.

Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift.

Investeringsprogram

I tilknytning til utbyggingen av nye kontorlokaler satte styret opp en samlet oversikt over nødvendige investeringer ved Norsk Hestesenter på til sammen 20 millioner kroner. Styret fikk Representantskapets tilslutning til å foreslå at Landbruks- og matdepartementet anmodet Rikstoto om å medvirke til et engangstilskudd på 10 millioner kroner til investeringer. De øvrige 10 millioner kroner skulle finansieres ved egne oppsparte midler, tilskudd og låneopptak på 5–6 millioner kroner. Styret valgte senere å anmode Norsk Rikstoto om å bidra med 5 millioner kroner til styrking av grunnkapitalen tilsvarende den bevilgning Landbruks- og matdepartementet ga til styrking av stiftelsens egenkapital i 2004. Styret la videre til grunn finansiering av investeringsprogrammet ved låneopptak og forutsatte en økning i det årlige driftstilskuddet for å dekke renter og avdrag. Søknad om engangsbevilgning til investeringer ble ikke tatt til følge av Landbruks- og matdepartementet, men driftstilskuddet ble økt til 19,5 millioner kroner fra 18 millioner kroner i 2005. Departe-

mentet uttalte videre at de økte forpliktelsene i forbindelse med investeringene ville bli hensyntatt ved fastsettelsen av det årlige driftstilskuddet.

Organisasjon

Stiftelsens hovedkontor ligger på Starum i Østre Toten og er i henhold til formålsparagrafen det øverste faglige senter for utdanning av hestepersonell og det høyeste faglige senter for avl av hest i Norge.

Ved utgangen av 2005 sysselsatte Norsk Hestesenter 28 medarbeidere i hel- eller deltidstillinger.

Vedtektene

Stortinget vedtok 9. desember 2004 å overføre eiendommen Starum til Norsk Hestesenter. Stiftelsen fikk en bevilgning på 5 millioner kroner til kjøp av eiendommen fra staten. Bevilgningen ble behandlet som et egenkapitaltilskudd og ført som økning i stiftelsens egenkapital. I henhold til stiftelsesloven skal en økning av grunnkapitalen godkjennes av det nye Lotteri og Stiftelsestilsynet. I forbindelse med denne godkjenningen har Stiftelsestilsynet påpekt at stiftelsens vedtekter på enkelte punkter ikke er i samsvar med den nye stiftelsesloven. Styret har startet arbeidet med å vurdere om vedtektene skal endres eller om selskapsformen bør endres. Dette blir sett i sammenheng med strategiprosessen.

Hestehjelpskassa

Den nye stiftelsesloven som trådte i kraft fra 2005 har bestemmelser om uavhengighet som muligens kan påvirke forholdet mellom Hestehjelpskassa og Norsk Hestesenter. Styret har derfor bedt om en juridisk vurdering av Hestehjelpskassas rettslige stilling.

Arbeidsmiljø og ytre miljø

Norsk Hestesenters virksomhet forurenser ikke det ytre miljø. Arbeidsmiljøet i bedriften anses som tilfredsstillende. Langtidsfraværet var 4,6 % mens korttidsfraværet utgjorde 1,2 %. Langtidsfravær som følge av forhold på arbeidsplassen er ubetydelig. Det har ikke vært skader eller ulykker i løpet av året. Det er inngått samarbeidsavtale med Trygdeetatens arbeidslivssenter i Oppland slik at Norsk Hestesenter er en IA bedrift fra 2003. Det er i den forbindelse utarbeidet en egen handlingsplan for å redusere sykefraværet.

Likestilling

Norsk Hestesenters styre har i 2005 hatt en kvinneandel på 28,5 %. Representantskapet har i 2005 hatt en kvinneandel på 21,7 %. Blant de ansatte er kvinneandelen på 51,7 %. Ved oppnevning av styret og råd legger styret vekt på å forholde seg til de anbefalinger som er gitt om likestilling.

Starum

Stortinget vedtok i desember 2004 å gi Landbruksdepartementet fullmakt til å selge deler av Starum leir til Norsk Hestesenter. Det formelle salget skjedde i beretningsåret. Eiendommen inneholder en boligeiendom som er videresolgt. Etter 110 års virksomhet nedla Forsvaret fra 1. september 2005 all virksomhet på Starum. Forsvarets eiendom som består av det tidligere Sanitetsmagasinet og et garasjeanlegg er lagt ut for salg. Styret har henvendt seg til Forsvarsdepartementet med anmodning om å overføre garasjeanlegget vederlagsfritt. Garasjeanlegget vil med ombygging kunne benyttes til staller.

Styret samlet i forbindelse med møte på Starum. Foran sitter Per Kolnes (til venstre) og Per Gulaker. Bak fra venstre, Torgeir Svalesen, Bente Lilleengen, Johan C. Løken, Grete Damm Lyngstad og Per Tronstad.

Utbygging

Styret har besluttet å starte arbeidet med å omgjøre Forsvarets tidligere magasinbygg til kontorlokaler. Bygningen ble overtatt fra Forsvaret i 2003 og har en grunnflate på 600 m². Fase én er ombygging av første etasje som vil gi tidsmessige kontorlokaler. JAF arkitektkontor på Gjøvik er ansvarlig for utformingen. Toten Bygg og Anlegg vant anbudskonkurransen og er i gang med arbeidet. Bygget vil være ferdigstilt ca 1. juni 2006.

Styret er tilfreds med at Østre Toten kommune våren 2006 vil starte arbeidet med ny adkomstveg til Starum. Avtalen som er inngått mellom kommunen og de tre brukerne av Starum leir utløser også nytt vann- og kloakknnett i området. Utearealet er planlagt av landskapsarkitekt Jan Feste, og vil bli ferdigstilt i tilknytning til vegprosjektet.

Prosjekter

Med økonomisk støtte bl.a. fra Norsk Hestesenter satte Norges Fjordhestlag i gang en utredning om en sertifiseringsordning for hester og kusker. Innstillingen ble overlevert våren 2005 og som et ledd i prosjektet gjennomførte 8 spesielt inviterte kusker en skriftlig prøve og kjøring med hest på bane og i tettsteds-trafikk. Rapporten ble sendt på høring og samtlige høringsuttalelser støtter forslaget om innføring av en sertifiseringsordning for kusker i næringsoppdrag, men to av fire går imot at tilsvarende innføres for kjørehester. Det er styrets mål at en sertifiseringsordning for kusker kan igangsettes i 2006.

Nasjonale sentra

Styret vedtok høsten 2004 å utrede alternative løsninger for samarbeid mellom Norsk Hestesenter, Norsk Fjordhestsenter og Nord-Norsk Hestesenter. Styret engasjerte Hans Kolbein Dahle til å utrede saken. Arbeidet ble slutført i 2005 og styret har vedtatt å sende utredningen på høring til Landbruks- og matdepartementet, stiferne, eierne av Norsk Fjordhestsenter A/S, Nord-Norsk Hestesenter og andre berørte organisasjoner.

Strategiarbeid

Norsk Hestesenters strategiplan går frem til 2006. Styret startet det forberedende arbeid med en ny plan på Representantskapets møte høsten 2005. Stifterne er anmodet om å komme med innspill i prosessen. Styret er opptatt av at strategiplanen må skapes «nedenfra og opp» og forankres i stifterorganisasjonene. På bakgrunn av Lotteri- og stiftelsestilsynets merknader til stiftelsens vedtekter vil organisasjonsformen bli en viktig del av strategidebatten. Det samme gjelder Norsk Fjordhestsenters og Nord-Norsk Hestesenters tilknytning til Norsk Hestesenter. Det er styrets mål at Representantskapet skal vedta en ny strategiplan høsten 2006.

Internasjonalt samarbeid

Norsk Hestesenter har et godt samarbeid med våre tilsvarende organisasjoner i Sverige, Den Nationella Stiftelsen för Hästhållningens Framjande. Det er også et nært samarbeid mellom Norsk Hestefagskole og tilsvarende organisasjoner i øvrige nordiske land. Norsk Hestefagskoles initiativ til en felles nordisk kjørelærerutdanning er et godt eksempel på det. I mai ble den siste samlingen arrangert på Flyinge i Sverige. Av de 11 deltagere var syv fra Norge.

Profilering

Det arbeides aktivt for å spre informasjon om vår virksomhet og hestenæringen. I januar møtte representanter fra Norsk Hestesenter i Stortingets næringskomite for å presentere det omfattende arbeid med næringsutviklingen og nær-

ingspolitikk for hest som gjennomføres i regi av Norsk Hestesenter.

I tillegg til besøk fra Innovasjon Norge har også stortingsrepresentantene fra Oppland vært på dagsbesøk. Norsk Hestesenter deltar hvert år på Dyrsku'n i Seljord og andre større arrangementer. Det var derfor gledelig at vår styreleder Johan C. Løken åpnet årets utstilling. Det er en anerkjennelse av hestenæringen, Norsk Hestesenter og vår styreleder.

Etter styrets mening bør det utarbeides en klar strategi for profilering.

Norsk Rikstoto

Samarbeidet med Norsk Rikstoto er godt. Norsk Hestesenter og hele hestenæringen er avhengig av at totalisatorspillet er konkurransedyktig i det norske spillemarkedet. Spilleomsetningen økte i 2005 med ca 8 %, til over 2,8 milliarder. Dette er tidenes største omsetning.

Norsk Rikstoto har fra eget budsjett bidratt med en million kroner til forskning i 2005. Norsk Rikstoto har ledet arbeidet med hestedataprojektet Balder. Det er i funksjon fra årsskiftet. Norsk Hestesenter er også knyttet til Norsk Rikstotos datanettverk, og er en del av hestesportens datafelleskap.

Landbruks- og matdepartementet

Styret vil takke Landbruks- og matdepartementet for konstruktivt og godt samarbeid, dette gjelder både politisk og administrativ ledelse. Det var ekstra gledelig at de ansatte på avdeling for matpolitikk la sin sommertur til Starum. Det er denne avdelingen Norsk Hestesenter er

underlagt. Det har vært avholdt en rekke møter bl.a for å drøfte Forskift om rein-avla dyr av hestefamilien og EU-direktivet 96/78 – Bruk av hingster i avl. Styret er enig i departementets tolkning om at eksisterende forskrift ikke er til hinder for å opprettholde kåringsforskriften og kåringer så lenge avlsorganisasjonene og Norsk Hestesenter ønsker det.

Styret er svært opptatt av den skattemessige behandling av hestenæringen. Rettstilstanden er etter styrets mening i strid med nøytralitetsprinsippet, dels ved diskriminering i forhold til annen næringsvirksomhet og dels ved ulik skattemessig behandling av like hesteaktiviteter. Finansdepartementet har avslått søknaden om skattefritak for et Rikstoto som aksjeselskap. Anmodningen til Finansdepartementet om å endre reglene for beskatning av hesteholdet har så langt heller ikke ført fram. Det Norske Travelskap og Norsk Jockeyklub har anmodet Norsk Hestesenter om å lede an arbeidet med å skaffe den nødvendige dokumentasjon for å påvirke prosessen og beslutningene i Finansdepartementet. ECON har vært engasjert i arbeidet med å fremskaffe en rapport for å begrunne betydningen av å endre beskatningen av hesteholdet.

Landbruks- og matdepartementet oppnevner styrelederen ved Norsk Heste-

senter. Den nye landbruksministeren reopnevnte høsten 2005 Johan C. Løken som styreleder for en ny fireårsperiode.

Ansatte, råd og utvalg

Styret vil takke de ansatte for vel utført arbeid i beretningsåret. Arbeidsoppgavene blir stadig flere og mer omfattende. Styret vil likeledes takke organisasjonene, Representantskapet, råd og utvalg for vel utført arbeid til fremme for hesteholdet.

Fremtiden

Norsk Hestesenter går et spennende år i møte. I 2006 er det 20 år siden stiftelsen ble etablert. I løpet av disse 20 årene har Norsk Hestesenter blitt et nasjonalt kompetansesenter for hest og det overordnede organ som skal fremme hesteinteressene. Hestenæringen er en næring i fremgang. Utviklingsmulighetene er etter styrets mening avhengig av en kvalitetsbevisst avl, kunnskap og sikkerhetstenkning hos aktørene, bevissthet om den betydning hestehold har for miljøkvalitet og utvikling av Distrikts-Norge og et godt arbeidsmiljø.

Styret har stor forventning til det pågående arbeid med en ny strategiplan. Det er viktig at stifterne tar del i dette arbeidet for at Norsk Hestesenter skal være det instrument for fellesinteressene det var tenkt til å bli. Styret og Represen-

tantskap står foran viktige valg når det gjelder forholdet til de to øvrige nasjonale sentra og organisasjonsformen til Norsk Hestesenter.

Styret vil fortsette arbeidet med å få endret den skattemessige behandling av hestenæringen. Blanding av næring og hobbypregede aktiviteter skaper særlig utfordringer for utnyttelse av hesten som grunnlag for allsidig næringsvirksomhet. Fordi skattemyndighetene i mange sammenhenger nærmer seg dette spørsmålet med den forutsetning at virksomheten er hobbypreget gir gjeldende politikk sterke incentiver til utvikling av svart virksomhet. Dette hemmer etter styrets mening utviklingen av reelt næringsrettet virksomhet, det forverrer konkurranseforholdene og trekker tilknyttet virksomhet i svart retning.

Styret vil fortsette arbeidet med å tilpasse utdanningstilbudet ved utdanningsavdelingen til den nye Lov om fagskoleutdanning.

Styret ser positivt på det arbeid som pågår for å synliggjøre bruk av hest i helsesammenheng.

Det er betydelig potensial for økt aktivitet innen næringen. Styret vil derfor arbeide for at Norsk Hestesenter styrkes ytterligere som koordinerende organ for hesteorganisasjonene, også når det gjelder næringspolitisk arbeid.

Starum, 31. desember 2005

Oslo, 29. mars 2006

Johan C. Løken

STYRELEDER

Grete Damm Lyngstad

Per Tronstad

NESTLEDER

Per Gulaker

Torgeir Svalesen

Per Kolnes

Bente K. Lilleengen

Vegard Thune

DIREKTØR

Styret

Styret har i 2005 bestått av:

Johan C. Løken Styreleder
Per Tronstad Nestleder
Per Kolnes
Per Gulaker
Grete Damm Lyngstad
Torgeir Svalesen
Bente K. Lilleengen (ansattes representant)

Styret har hatt 9 møter (hvorav 2 sirkulært) og behandlet 86 saker.

Styreleder Johan C. Løken er av Landbruks- og matdepartementet reoppnevnt som styreleder for perioden 2006 – 2010.

Vararepresentanter:

Aage Hvinden møter fast i styret (Åge Øibakken fra november 2005)
Elin W. Andersen
Live Ulven er vara for de ansattes representant.

Representantskapet

Representantskapet har i 2005 bestått av:

Navn	Forening
Johannes Flaot	Landslaget for Nordlandshest /Lyngshest
Nils Dagestad Eva Heggdal	Det Norske Travelskap
Jan Tønnesen	Foreningen for Hestepersonell og Rideinstruktører
Bjørn Høie	Foreningen til Kjørehestens Fremme
Hallkjell Jensen Nina Wiger	Hest og Helse
Åge Øibakken Else Snøva	Landslaget for Dølehest
Magne Hus Egil Strøm	Norges Fjordhestlag
Kristin Kloster Aasen Robert Ruud	Norges Rytterforbund
Flemming Mehland	Norsk Araberhestforening
Aage Hvinden Roar Øverbø	Norsk Hesteeierforbund
Alf Kjetil Andresen	Norsk Varmblod
Inge Kringland	Norsk Islandshestforening
Camilla S. Bjørnsen	Norsk Jockeyklub
Susan Hellum	Norsk Ponnivalsforening
Morten Kleven	Norsk Forening for Fullblodsavl
Steinar Staaland	Foreningen Arbeidshesten
Asle Kirkevoll	Hest i Turistnæring

Representantskapet har vært ledet av Camilla Skotvedt Bjørnsen. Varaordfører har vært Magne Hus. Representantskapet har hatt to ordinære møter.

Representantskapets ordfører er Camilla Skotvedt Bjørnsen.

Ansatte

Stillingene er besatt slik	Ansatt fra
Bakken, Øystein	Stallmester/hovedinstruktør kjøring 01.01.86
Ballangrud, Jorunn	Sekretær avl 60 % 07.03.03
Berg, Øystein	Snekker/vedlikehold 01.01.86
Edland, Bengt Ivar	Hest og Helse 50 % 01.11.04
Engødegård, Ada	Sekretær avl, permisjon fra 01.12.05 27.03.01
Fahlberg, Johan	Kursinspektør 15.04.89
Fauchald, Tore	Snekker/vedlikehold (vikar) 05.11.03
Grøtberg, Anne	Renholdsbetjent (deltid) 03.12.02
Grøtthe, Else	Kokk 22.06.92
Hagengen, Jan	Hovslager/instruktør 01.01.86
Helfjord, Turid	Fagkonsulent 01.11.87
Kloos, Christien	Instruktør 01.06.01
Kloos-Fahlberg, Willemijn	Hovedinstruktør/dressur 15.04.89
Johannessen, Øyvind	Rektor 01.03.99
Kvam, Tore	Avlsleder 01.04.94
Lilleengen, Bente K.	Førstesekretær 01.12.97
Lundby, Øystein	Driftsansvarlig 01.09.00
Nerbråten, Kjersti	Sekretær avl 05.10.98
Nielsen, Svein	Regnskapsfører 01.12.01
Nordvold, Anne	Kokk 50 % 01.05.89
Onsrud, Gina	Sekretær avl 03.03.04
Oustadengen, Anne	Renholdsbetjent (deltid) 01.09.02
Ryan, Trond M	Hovslager/instruktør 01.01.86
Rødberg, Bente Pladsen	Kokk 01.05.97
Svellet, Tom	Informasjons- og markeds konsulent 01.09.01
Thune, Vegard	Direktør 01.03.92
Ulven, Live	Sekretær økonomi 75 % 28.03.89
Wisløff, Solveig	Sekretær avl 01.08.92
Østby, Heidi	Sekretær avl (vikar) 26.03.03

Engasjement:

Eide, Ingunn	Salmakerinstruktør 01.12.94
Greni, Trine Lise	Instruktør 01.08.04
Karlsen, Knut	Kusk
Uusinarkaus-Lahtinen, Arja	Instruktør 01.08.05

Resultatregnskap 2005

		Regnskap 2005	Regnskap 2004	Budsjett 2005
Statens andel av midler fra Rikstoto		18 000 000	17 500 000	18 000 000
Kursinntekter	Note 2	2 924 305	2 216 657	2 678 000
Forlegning og forpleining	Note 2	454 307	212 620	220 000
Inntekt avlsadministrasjon	Note 2	2 163 698	2 128 523	2 075 000
Øvrige tilskudd	Note 2	395 767	171 100	1 100 000
Gevinst salg bolig	Note 2	639 034	0	0
Andre inntekter	Note 2	1 441 415	1 577 999	1 425 000
Sum driftsinntekter		26 018 526	23 806 899	25 498 000
Lønnskostnader	Note 3 og 4	13 552 987	12 210 716	13 083 000
Ordinære avskrivninger	Note 5 og 6	204 209	205 206	205 000
Avskrevet med mottatte midler	Note 5	1 078 418	775 997	1 225 000
Andre driftskostnader	Note 3 og 4	9 286 453	9 031 001	9 754 000
Hestavilstiltak	Note 7	930 000	1 054 598	980 000
DRIFTSRESULTAT		966 459	529 381	251 000
Renteinntekter		65 440	72 360	50 000
Renteutgifter		189 029	223 392	220 000
Netto finanskostnader		123 589	151 032	170 000
ÅRSRESULTAT		842 870	378 349	81 000
som foreslås overført til:				
Avsetning nybygg		800 000	350 000	
Annen egenkapital		42 870	28 349	

Balanse pr 31.12.05

		2005	2004
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Tomt		5 000 000	5 000 000
Administrasjonsbygg	Note 6	56 448	
Internat	Note 6	852 000	879 000
Rideanlegg	Note 6	2 201 148	2 263 148
Uteanlegg	Note 6	670 053	696 053
Stall	Note 6	754 110	783 113
Utstyr, inventar, transportmidler	Note 5	147 428	207 637
Sum varige driftsmidler		9 681 187	9 828 951
Sum anleggsmidler		9 681 187	9 828 951
OMLØPSMIDLER			
Beholdninger	Note 8	373 450	311 311
Fordringer	Note 9	2 598 726	1 575 927
Kasse, bank	Note 10	3 833 048	2 847 522
Sum omløpsmidler		6 805 223	4 734 760
SUM EIENDELER		16 486 411	14 563 711
GJELD OG EGENKAPITAL			
Egenkapital			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Grunnkapital fra stiftelsens organisasjoner	Note 13	102 887	102 887
Annen innskutt egenkapital	Note 13	5 000 000	5 000 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		1 227 408	1 184 538
Avsatt nybygg		1 150 000	350 000
Sum egenkapital		7 480 295	6 637 425
Langsiktig gjeld			
Gjeldsbrevlån	Note 11	4 129 631	4 541 775
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		554 229	540 445
Skyldig offentlige avgifter		1 030 936	1 043 793
Annen kortsiktig gjeld	Note 12	3 291 319	1 800 273
Sum kortsiktig gjeld		4 876 485	3 384 511
Sum gjeld		9 006 116	7 926 286
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		16 486 411	14 563 711

Starum, 31. desember 2005
Oslo, 29. mars 2006

Johan C. Løken
STYRELEDER

Grete Damm Lyngstad
NESTLEDER

Per Tronstad

Per Kolnes

Per Gulaker

Torgeir Svalesen

Bente K. Lilleengen

Vegard Thune
DIREKTØR

Note 1 – Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak. Stiftelsens budsjett godkjennes av Landbruks- og Matdepartementet. Stiftelsen driver ikke skattepliktig virksomhet.

Følgende regnskapsprinsipper er anvendt: Investeringer i driftsmidler finansiert med mottatte tilskudd eller bidrag blir avskrevet med de mottatte beløp når tilskuddene mottas. Øvrige anskaffelser aktiveres og avskrives lineært over forventet levetid. Norsk Hestesenter har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte. Den årlige premie kostnadsføres i regnskapet.

Note 2 – Spesifisering av inntekter

Inntekter kurs	2005	2004
Kursinnt., kurs over 1 uke	2 216 735	1 772 199
Kursinnt., weekendkurs o.l.	707 570	444 458
Kursinntekter	2 924 305	2 216 657

Inntekter forlegning og forpleining	2005	2004
Forlegningsinntekter	283 745	114 540
Forpleiningsinntekter	170 562	98 080
Inntekter forlegning og forpleining	454 307	212 620

Inntekter Avlsadministrasjon	2005	2004
Utstillingsavgifter/Føllavgift/Hingstetest	840 415	879 468
Hamneleie	156 711	120 040
Salg diverse (stambøker/spr.sedler)	65 021	65 918
Registreringsavgift/Hestepass	1 101 551	1 063 097
Inntekter avlsadministrasjon	2 163 698	2 128 523

Øvrige tilskudd	2005	2004
Bidrag lærlingetilskudd	10 000	30 000
Bidrag prosjekt Hest i næring på Toten	31 250	0
Bidrag Sikkilsdalen	222 450	55 000
Produksjonstilskudd LMD	24 990	41 100
Bidrag filmprosjekt Sikkilsdalen	30 000	45 000
Bidrag DNT kurs Travtrener II	60 060	0
Bidrag diverse	17 017	0
Øvrige tilskudd	395 767	171 100

Gevinst salg bolig	639 034	0
---------------------------	---------	---

Andre inntekter	2005	2004
Salg gensere/ bøker/annonser	54 053	44 041
Salg salmaker/smie-utstyr	350 256	372 762
Salg/slakt hester	32 590	0
Inntekt ridehus og boliger	61 050	74 000
Hester i pensjon	217 770	290 517
Opplæringskontoret, kjøp av tjenester	496 675	413 646
Hest og Helse, kjøp av tjenester	20 000	80 000
Sponsorinntekter	105 000	147 500
Diverse inntekter	104 021	155 533
Andre inntekter	1 441 415	1 577 999

Note 3 – Ansatte, godtgjørelser, mv.

Lønnskostnadene består av følgende poster:	2005	2004
Lønninger	9 811 416	8 979 988
Honorarer intruktører, dommere, utvalg m.m.	1 289 136	874 506
Folkestrygdavgift	1 454 630	1 450 157
Pensjonskostnader	750 738	696 823
Andre personalkostnader	247 067	209 242
Sum lønnskostnader	13 552 987	12 210 716

Gjennomsnittlig antall ansatte	28	26
---------------------------------------	----	----

Godtgjørelse til direktør,styret og revisor:

Godtgjørelse til direktør utgjør:	
	lønn kr 524 124
	pensjonspremie kr 127 087
Godtgjørelse til styret utgjør	kr 159 000
Godtgjørelse til revisor utgjør	kr 49 750 i revisjonshonorar, kr 2 625 for revisjon Hestehjelpkassa kr 19 724 i honorar for øvrig bistand.

Pensjonskostnader og Premiefond:

Norsk Hestesenter har kollektiv pensjonsordning gjennom forsikringsselskap, for sine ansatte. Årets pensjonspremie utgjør totalt kr 872.755. Det er totalt betalt premie på kr 750 738 som er kostnadsført i regnskapet. Innestående på pensjonspremiefond utgjør pr. 31.12.05 kr 131 925.

Note 4 – Avdelingsvis fordeling av kostnader (Alle tall i hele tusen)

	Adm./Forvaltn.		Utdanning		Avlsavdeling		Totalt	
	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett
Lønn og sosiale kostnader	3 990	3 953	5 683	5 619	3 879	3 514	13 552	13 086
Andre driftskostnader:								
Varer	220	156	1 922	2 067		20	2 142	2 243
Transport			7	10			7	10
Energi/Vann	565	530					565	530
Forbruk	142	190	527	600	262	345	931	1 155
Vedlikehold	353	450			498	180	851	630
Prosjekter (ink. hon.)	284	1 040					284	1 040
Fremmede tjenester	256	296			70	90	326	386
Rekv./Litteratur	190	200	65	53	9		264	253
Telefon/Porto	366	390					366	390
Kostn.kjøretøy	127	174					127	174
Reiser	544	370	292	160	1 004	850	1 840	1 380
Markedsføring m.m.	196	275	9	25	41	65	246	365
Forsikring	176	180					176	180
Hesteavl Pass/Publik.					914	1 820	914	1 820
Andre kostnader	175	145	42	55		80	217	280
Tap på krav	30	50					30	50
Andre driftskostnader	3 624	4 436	2 864	2 880	2 798	3 450	9 286	10 766
TOTAL SUM	7 614	8 389	8 548	8 499	6 677	6 964	22 838	23 852

Note 5 – Anskaffelseskostnad og avskrivning av driftsmidler (Alle tall i hele tusen)

	Anskaffelseskostnad, utrangering/salg			Avskrevet med mottatte midler			Ordinære avskrivninger		Bokført verdi 31.12.05.
	31.12.04	Tilgang 2005	Avgang 2005	Totalt 31.12.05	2005	Totalt	2005	Totalt 31.12.05	
Utstyr hesteavlsetrer	147	0		147	0	147	0	0	0
Hesteutstyr	1 828	51		1 879	51	1 844	0	35	0
Kontorutst./invent.	2 559	48		2 607	48	2 571	0	35	0
Utstyr, verktøy m.v.	1 670	25		1 695	25	1 579	10	117	0
Øvingsbaner	618	0		618	0	618	0	0	0
Undervisningsmateriell	215	0		215	0	208	0	7	0
Kjøretøy	877	125		1 002	125	678	51	177	147
Hester	2 432	306	-100	2 638	306	2 638	0	0	0
Bygningsmessige anlegg	961	85		1 046	85	1 046	0	0	0
Totalt	11 307	640	-100	11 847	640	11 329	61	371	147

Note 6 – Anskaffelseskostnad og avskrivning av bygninger

	Internatet	Stall 12/13	Rideanlegg	Uteanlegg	Adm.bygg
Anskaffelseskostnad	10 313 195	2 486 362	2 677 395	774 053	
Tilgang i året					495 737
Avskrevet med mottatte midler og avsatte midler	6 975 556	1 220 000	196 581		439 289
Sum	3 337 639	1 266 362	2 480 814	774 053	56 448
Totale ordinære avskrivninger 31.12.05	2 485 639	512 249	279 666	104 000	
Bokført verdi 31.12.05	852 000	754 113	2 201 148	670 053	56 448
Årets ordinære avskrivninger	27 000	29 000	62 000	26 000	
Årets avskrivning med mottatte midler					439 289
Avskrivningssatser	0,8 %	2,3 %	2,5 %	3,3 %	

Note 7 – Hesteavlstiltak

Hesteavlstilskudd	855 000
Stambøker/trykking	75 000
HESTEAVLSTILTAK	930 000

Note 8 – Beholdninger

Beholdning gensere m.m.	29 405
Beholdning før	43 295
Beholdning hestepass	300 750
BEHOLDNINGER	373 450

Beholdningene er vurdert til innkjøpspriser.

Note 9 – Fordringer

Fordringer består av kundefordringer, mellomregninger med samarbeidende organisasjoner samt diverse periodiseringer av tilskudd mv. Fordringene er vurdert til pålydende. Kundefordringer er redusert for påregnelige tap.

Note 10 – Bankinnskudd

Av bankinnskudd er kr 589 005 skattetrekksmidler bundet på egen bankkonto.

Note 11 – Langsiktig gjeld/pantestillelser og garantier

Gjeld som forfaller mer enn fem år etter regnskapsårets slutt:	
Gjeld til Hestehjelpskassa	2 229 240
Løpetid: Opprinnelig lånebeløp	700 000 – 25 år
Opprinnelig lånebeløp	2 000 000 – 16 år
Opprinnelig lånebeløp	1 600 000 – 20 år
Av gjelden forfaller følgende senere enn fem år	1 182 870
Gjeld til Totens Sparebank	1 892 123
Løpetid: Opprinnelig lånebeløp	2 200 000 – 15 år
Opprinnelig lånebeløp	320 000 – 5 år
Av gjelden forfaller følgende senere enn fem år	1 143 500
Pant i fast eiendom gnr. 86 bnr. 9 i Østre Toten	12 000 000

Note 12 – Annen kortsiktig gjeld

Påløpne feriepenger og lønn	1 119 056
Avsetning forskningsmidler	982 984
Påløpte kostnader og andre avsetninger	555 279
Forskutterte kursavgifter	634 000
SUM ANNEN KORTSIKTIG GJELD	3 291 319

Note 13 – Grunnkapital

Grunnkapitalen består av innbetalinger fra 19 stiftelsesorganisasjoner. Annen innskutt egenkapital er et kapitalinnskudd foretatt av Landbruks- og matdepartementet for å finansiere overtakelsen av eiendommen Starum, gnr. 86, bnr. 9 og 11.

Kontantstrømpoppstilling 2005

	2005	2004
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Ordinært resultat	842 870	378 349
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	-671 624	0
Ordinære avskrivninger	204 209	205 206
Avskrivning med mottatt midler	1 078 418	775 997
Endring i beholdninger	-62 139	324 975
Endring i fordringer	-1 062 799	318 616
Endring i annen kortsiktig gjeld	1 531 977	-121 697
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 860 912	1 881 446
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	671 624	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-1 134 866	-5 775 997
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-463 242	-5 775 997
Kontantstrømmer fra finansaktiviteter		
Innbetaling av ny egenkapital	0	5 000 000
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-412 144	-394 984
Netto kontantstrøm fra finansaktiviteter	-412 144	4 605 016
Netto endring i kontanter	985 526	710 465
Beholdning av kontanter 01.01.	2 847 522	2 137 057
Beholdning av kontanter 31.12.	3 833 048	2 847 522

Starum, 31. desember 2005
Oslo, 29. mars 2006

Johan C. Løken
STYRELEDER

Grete Damm Lyngstad

Per Tronstad
NESTLEDER

Per Kolnes

Per Gulaker

Torgeir Svalesen

Bente K. Lilleengen

Vegard Thune
DIREKTØR

Til styret og representantskapet i
Stiftelsen Norsk Hestesenter

Andersens Revisjonsbyrå AS
Statsautoriserte revisorer

Møstakten, Slangeveien 111
Postboks 460
2304 Hamar
Telefon 62 51 26 00
Telefax 62 51 26 01
E-post hamar@noraudit.no
Revisjonsnr. 947 504 258

Medlemmer av Den norske Revisorforening

REVISJONSBERETNING FOR 2005

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Norsk Hestesenter for regnskapsåret 2005, som viser et overskudd på kr 842.870. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, noteopplysninger og kontantstrømoppstilling. Regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av stiftelsens styre og direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens og stiftelseslovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av stiftelsens formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

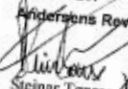
Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens økonomiske stilling 31. desember 2005 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Vi har ikke fått kjennskap til noe forhold som tilsier at stiftelsens forvaltning og utdelinger ikke er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Hamar, 29. mars 2006

NORAUDIT
Andersens Revisjonsbyrå AS

Steinar Tønsager
statsautorisert revisor

Utdanningsavdelingen

Utdanningsrådet

Rådet har i 2005 bestått av Nils Dagestad, leder, Ellen Trætteberg, Elin Heistad, Eva Heggdal og Kjell Egil Torgersen. Rektor ved Norsk Hestefagskole, Øyvind Johannessen, har vært sekretær for rådet.

Utdanningsrådet har hatt 2 møter og behandlet 10 saker.

Den nye tilbudsstrukturen i skoleverket har vært sentral i rådets arbeid med å gi innspill til utdanningsdirektoratet og rådsorganene. Gjennombruddet for hestefaget og hovslagerfaget i utdanningstilbudet har gitt nye utfordringer og muligheter som utdanningsrådet arbeider kontinuerlig med. Rådet har også tatt opp lærlingenes situasjon i de ulike fylkene og skolene som tilbyr faget. Blant sakene som rådet har behandlet er: felles studieforbund for hestorganisasjonene, oppfølging av praksissteder for ridelærerpraktikanter og nye tilbud for utdanning

innen ridning for funksjonshemmede. Rådet har også behandlet rektors forslag til kursprogram for 2006.

Personalet

Bemanningen ved utdanningsavdelingen har i 2005 bestått av 7 fast tilsatte, dessuten en ridelærerpraktikant, på 24 måneders kontrakt. Praktikanten oppnår godkjent praksis for opptak til Ridelærerutdanning Trinn II. Samtidig med at praktikanten avsluttet sitt engasjement i august, ble det tilsatt ny praktikant på tilsvarende kontrakt.

På grunn av sykdom har det også i 2005 blitt engasjert vikar som hovedlærer for rideseksjonen. For sprangundervisning til Ridelærer Trinn III har det vært leid inn egen instruktør.

Gjennom hele året har 4 hovslagerlæringer og 2 lærlinger i hestefaget vært tilknyttet avdelingen. Lærlingene, som for-

melt er tilsatt i Opplæringskontoret for hestefaget og hovslagerfaget, har primært vært i opplæringssituasjon, men er samtidig i verdiskapende virksomhet innenfor sine fagområder.

En lærling i hestefaget avla og besto fagprøven i løpet av første halvår. Det tas inn nye lærlinger samtidig som noen avslutter sin læretid.

I tillegg til personalet ved utdanningsavdelingen benyttes også fagpersonale fra andre avdelinger til undervisning. Det gjelder blant annet innen avl, økonomi og IT, samt markeds- og informasjonslære. Dette sparer fortsatt undervisningsavdelingen for betydelige utgifter til forelesere.

Rektor og de øvrige ansatte har i hovedsak beholdt sine arbeidsoppgaver og ansvarsområder.

I tillegg til det faste personalet har det vært engasjert og leid inn instruktører og

forelesere utenfra for å ivareta Ridelederkurs m/hestekunnskapseksamen (4 uker), Travtrenerutdanning Avd.2 (tilsammen 12 uker), samt noen mindre og kortvarige kurs.

Det er leid inn eksterne instruktører for undervisning innen veterinærfag, økonomi og spesielle emner i lærestoffet til ridelærerutdanning og travtrenerutdanning. Som tidligere har det også vært fast innleie av instruktør på salmakerkursene (7 uker). Under Trinn I –elevenes opphold på Beitostølen Helseportsenter har det som vanlig vært benyttet tre instruktører.

Totalt har det vært leid inn 22 eksterne forelesere/instruktører.

Stiftelsesorganisasjonenes egne kurs og andre kursarrangementer er ikke tatt med i ovenstående oversikt.

Flere av de ansatte har deltatt i ride- og kjørekonkurranser i løpet av året.

Kursvirksomheten

Utdanningstilbudene og kursvirksomheten har i 2005 fulgt mønsteret fra tidligere år. Ut fra etterspørsel og behov i hestesporten og næringen er det også etablert noen nye tiltak.

I samarbeid med Mattilsynet har Norsk Hestesenter utarbeidet et kurs for opplæring av hestetransportsjåfører. Kurstilbudet er en konsekvens av påbud i den nye Forskrift for transport av levende dyr. I alt er det blitt arrangert 6 slike kurs i løpet av året, ett av dem på Leangen Travbane i Trondheim, med 46 deltakere. Totalt har 150 personer deltatt på disse kursene.

I mai ble den siste samlingen i det nordiske utdanningstilbudet for kjørelærere arrangert på Flyinge i Sverige. Alle 11 deltakerne bestod eksamen, 7 av disse var fra Norge.

I februar ble Ridelærer Trinn I – høst 2004 avsluttet. Deretter ble Ridelærer Trinn III gjennomført i løpet av våren. På høsten ble det gjennomført et kull for Trinn II, samtidig som det ble startet et kull med Trinn I – modulkurs.

I tråd med klausul om inntak av travtrenerlever direkte til Avd.2 ble det gjennomført to store kull med til sammen 48 deltakere. Dette var siste mulighet til søke om opptak direkte til Avd.2 for per-

soner med lang praksis og erfaring innen travsporten. Samtlige deltakere bestod eksamen. Noen av dem hadde allerede markert seg sterkt i travsporten og kan nå søke om travtrenerbevilling gjennom DNT.

Ridelederkurs (4 uker) ble i likhet med forrige år arrangert sommeren 2005.

Det er arrangert 6 salmakerkurs fordelt på de ulike nivåene.

Det er gjennomført hestekunnskapseksamen med forkurs, i tillegg til ekstra eksamensdager for elevgrupper.

I samarbeid med Norges Landbruks-høgskole ble det i juni gjennomført et ukeskurs for studenter på institutt for husdyrfag.

Den tradisjonelle undervisningen i teoretisk og praktisk hestekunnskap for elever fra Valle videregående skole har fortsatt etter samme mønster som tidligere, med totalt 76 elever på GK og VK1.

Som en del av ridelærerutdanningen avholdes det fast 10-ukers rideskole (vår og høst) for elever i nærområdet. Ride-skolen er øvingsskole i ridelærerutdanningen, samtidig som den gir inntekt for dekning av utgiftene til denne aktiviteten. Disse elevene og kursdagene er ikke tatt med i statistikken for vår kursvirksomhet.

Aktiviteten i smia har fortsatt på samme nivå som tidligere. I tillegg til skoning av egne og eksterne hester kommer spikking, nitting av hovsprekker, forfangenhet med tilhørende spesialbeslag og påbygging av høver, samt en del forefallende arbeid.

I tillegg til våre egne lærlinger er smia også brukt som eksamenssted for fagprøven i hovslagerfaget for kandidater utenfra.

Foruten undervisning og oppfølging av lærlinger, skoning på stedet og ute ved staller og hestesentra, har instruktørene i smia hatt mange oppdrag med teoretisk og praktisk undervisning av elever på ridelærerkurs, elever fra videregående skoler, samt for en rekke kortere kurs i regi av stiftelsesorganisasjonene. Smia er et populært sted for gjester og andre besøkende på Starum, og i den sammenheng har både lærerne og elevene/lærlingene stilt opp for å informere og demonstrere smiing og skoning.

På tilsvarende vis har personalet i

stallene villig tatt imot en lang rekke besøkende til omvisning og informasjon om hester og oppstillingsvirksomheten.

I tillegg til Norsk Hestesenters kurstilbud har kursvirksomheten til stiftelsesorganisasjonene fortsatt i samme omfang.

Statistikken viser at det i 2005 fortsatt har vært økning i antall elever på årsbasis, men at antall elevkursdager nå har stabilisert seg på mellom 9 000 og 10 000. Kalenderen gir ikke rom for vesentlig økning i antall kurs og elever. En begrensende faktor er også at anlegget etter hvert utnyttes i større grad til bruksprøver og utstillinger som krever stor oppstillings- og overnattingskapasitet. Dette er likevel et positivt element i det totale hestemiljøet og den faglige utvekslingen i organisasjonene.

En stadig større bruk av Norsk Hestesenter som sted for kjøre- og ridestevner fører til at kapasiteten på flere områder blir maksimalt utnyttet.

En periode med forekomst av hestekverke andre steder i landsdelen førte til karantene i noen uker, noe som førte til avlyste kurs og arrangementer

Statistikken og avtalebøkene på Starum viser for øvrig at Norsk Hestesenter er et populært sted å besøke for svært mange grupper i samfunnet.

Hestefaget i videregående skole

I forbindelse med den pågående reformen i videregående skole er Norsk Hestesenter trukket inn i arbeidet med utformingen av de nye kompetanseplattformene (erstatte de tidligere sluttkompetansene i lærefagene). Både for hestefaget, hovslagerfaget og salmakerfaget har rektor og andre på utdanningsavdelingen bidratt med gjennomgang av forslag til innhold og formuleringer. Reformarbeidet administreres av Utdanningsdirektoratet og de underavdelinger som har ansvar for de enkelte fagområder. Norsk Hestesenter oppfattes naturlig nok som den faglige instans direktoratet bør konsultere, noe som styrker vår status og tyngde i forholdet til skolemyndighetene.

Flere av våre ansatte har deltatt i reformarbeidet, og stallmester Øystein Bakken er medlem av gruppa som har utformet forslaget til læreplan for VG2 Hest og hovslagerfag.

Norsk Hestesenter har opprettholdt kontakten og samarbeidet med de videregående skolene i landet som tilbyr hestefag.

Norsk Hestesenter deltok på seminar for rektorgruppen for skoler med hestefag, og i tillegg deltok utdanningsavdelingen på seminaret for lærere som underviser i hestefag.

Valle videregående skole på Lena kjøper fortsatt undervisningstimer for grunnkurs (valgfag) og VK1, både i teori-fag og praktiske aktiviteter ved Norsk Hestesenter, og det er både ønskelig og naturlig å medvirke til utvikling av hestefagets praktiske og faglige innhold i den videregående skolen. Virksomheten til Opplæringskontoret, undervisningstilbudet ved Norsk Hestesenter og tilbudene i videregående skole henger nært sammen, og vekselvirkningen mellom de ulike aktivitetene er av stor betydning for kompetansehevingen.

Læremidler og hestemateriell

Hestefagskolen har i året supplert beholdningen og utvalget av lærebøker, ikke minst med hensyn til nye utgaver og oversettelser. Det er likevel fortsatt behov for nye lærebøker for fagområder og emner innen våre læreplaner. Her er samarbeidet med Tun Media (herunder Landbruksforlaget) til stor verdi og hjelp for å heve det faglige nivået i våre utdannings-tilbud.

Det er også kjøpt inn nye fagbøker og håndbøker til lærere og biblioteket.

For øvrig er hesteutstyr til ridning og kjøring, samt utstyr til ridehus og øvingsbaner de mest ressurskrevende læremid-

ler. Budsjettet ga anledning til nødvendig vedlikehold og utskiftninger av saler, seletøy og annet forbruksmateriell.

I forbindelse med utvikling av nytt faginnhold og nye læremetoder er det i noen fag merkbart behov for datautstyr til elevene. Bærbare PC'er til utlån for elevene vil bli en nødvendighet. Denne investeringen vil måtte komme dersom hestefagskolen skal holde et forsvarlig nivå på elevenes arbeidsforhold.

I løpet av året har det vært avgang på to ridehester og to kjørehester. Det er kjøpt inn tre ridehester og en kjørehest.

I tillegg til hestefagskolens egne ridehester har elevene på ridelærerutdanningen med egne hester som brukes i undervisningen. Hestefagskolen hadde i tillegg til ridehestene 4 kjørehester. Både kjørehestene og noen av ridehestene brukes i rideskolen (øvingsskole for ride-lærerelevne) og i opplæringen av Valle-elever og til andre kurstilbud.

Gjennomgående var det til enhver tid oppstallet mellom 50 og 60 hester ved NHS.

Godkjenninger og status i forhold til utdanningsmyndighetene

Arbeidet med tilpasning til Lov om fagskoleutdanning har fortsatt i 2005.

I forbindelse med omorganisering i Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) er det opprettet nye instanser og forvaltningsnivåer som Norsk Hestesenter skal forholde seg til. De nye rutinene påvirker også vår interne prosess, med hensyn til premisser og informasjon som skal være med i beskrivelsen av våre utdanningstilbud.

Nasjonalt organ for kvalitet i utdan-

ningen (NOKUT) er imidlertid fortsatt det organ som skal godkjenne vår status innenfor systemet. Søknaden om godkjenning av våre utdanningstilbud ble ikke ferdig i 2005, dette blant annet fordi søknadsprosedyrene er blitt mer omfattende enn først antatt. Det tas imidlertid sikte på at godkjenningsprosessen vil skje i løpet av våren 2006.

Statens Lånekasse innførte i 2005 elektronisk innrapportering av eksamensdata for elever på ridelærer- og travtrenerutdanningene. Nå er både søknadsprosedyrer, tildeling av lån/stipend, innrapportering av eksamensdata og konvertering av lån til stipend i godt gjenge for våre elever.

Status for lån/stipend i lånekassen for flere av våre utdanningstilbud kan bli aktuelt når godkjenning av læretilbudene er på plass.

Møte- og kontaktvirksomhet

I forbindelse med utvikling og evaluering av læreplaner og planlegging av kursvirksomhet, har det vært holdt møter med Det Norske Travelskap, Norsk Jockeyklub, Norges Rytterforbund og flere andre av stiftelsesorganisasjonene. Hestesenteret har vært representert på møter og konferanser i flere organisasjoner og hos samarbeidspartnere. Kontaktvirksomheten skjer ofte i forbindelse med at organisasjonene arrangerer kurs og seminarer ved Norsk Hestesenter.

Utdanningsavdelingen har også et nært samarbeid med Opplæringskontoret for hestefaget og hovslagerfaget, som er lokalisert på Starum. Det har også vært mye kontakt med Statens Lånekasse,

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning (NOKUT), Utdannings- og forskningsdepartementet og andre offentlige instanser. I forbindelse med utforming av kompetanseplattform for salmakerfaget og forslag om tilpasset utdanningsmodell for faget har det vært holdt møter med Norsk Håndverksutvikling og andre samarbeidspartnere.

Det har også vært møtevirksomhet med Landbruksforlaget i forbindelse med utvikling av nye lærebøker innenfor hestefaglige temaer.

Internasjonalt samarbeid

Norsk Hestesenter er medlem av to internasjonale organisasjoner, Internasjonal Group for Equestrian Qualifications

(IGEIQ) og Equestrian Educational Network (EEN).

Internasjonal Group for Equestrian Qualifications

IGEIQ er verdensomspennende og har som primært mål å harmonisere kvalifikasjoner og utdanning. IGEIQ har 32 medlemsland, de fleste fra Europa, men også mer eksotiske land som Malaysia, Sør Afrika, Mexico og Malawi.

IGEIQ Årskonferanse 2005 ble avholdt i Polen 13-16. oktober. Norge var representert med Johan Fahlberg fra Norsk Hestesenter. Under konferansen, og det etterfølgende Executive Committee-møtet, ble det arbeidet med en strategiplan fram til 2015.

Visjonen for planen er at IGEIQ skal: «Utvikle, markedsføre og vedlikeholde kunnskaper og kvalifikasjoner innenfor hestesporten»

For å få gjennomført dette skal IGEIQ blant annet:

- Jobbe for å få flere medlemsland
- Være rådgiver vedrørende læreplaner og eksamensrutiner
- Gjennomføre høykvalitets seminar og kurs
- Intensivere markedsføringen av «International Trainers Passport»

Et slagord i denne sammenheng er:

Bedre undervisning
= *Bedre Ridning*
= *Bedre hestevelferd*

I styret i IGEQ (Executive Committee) sitter Johan Fahlberg på vegne av de nordiske land og de baltiske stater.

Equestrian Educational Network

EEN er et samarbeidsorgan mellom nasjonale rideskoler/-senter, og består av Equine College of Ypäjä i Finland, Helicon NHB Deurne i Nederland, Ridskolan Strömsholm i Sverige, Ecole Nationale d'Equitation, Saumur i Frankrike, Deutsche Reitschule, Warendorf i Tyskland, Warwickshire College i England, The University of Limerick i Irland og Norsk Hestesenter i Norge. Organisasjonen er mindre formell enn IGEQ, med et minimum av byråkrati.

Målsettingen for EEN er primært:

- Utveksling av kunnskaper og pedagogikk/didaktikk, gjennom fagseminarer for skolenes lærere, men også via internett.
- Kjennskap til skolenes utdannings-systemer
- Forenkle utveksling av lærere og elever

Aktiviteter 2005

Medlemsmøtet ble arrangert på Ypäjä i desember. Tema for møtet var Hestebrensjen i Europa i 2020. Alle skoler og noen eksterne forelesere la her frem sine tanker om hvordan man så for seg utvik-

lingen de neste 15 år. En tendens er at fritids-, hobby- og opplevelses-riding kommer å øke mye i de kommende år. Dette medfører andre typer utdanning og en annen vektlegging av ridehestavl. Flere vil etterspørre ridehester passende for dette bruk. Dette har allerede blitt tatt til etterretning innenfor Hannoveraner-avlen i Tyskland.

Det ble avholdt dressurseminar i Warendorf. Grunnet sykdom kunde dessverre ingen fra Norsk Hestesenter delta.

I løpet av året har to ridelærere fra England vært på to ukers studieoppehold

på Norsk Hestesenter, mens en hovslager-elev fra Ypäjä har hatt en to måneders praksisperiode i smia på Starum.

Nordisk kjørelærerutdanning

Norsk Hestesenter har i samarbeid med Ypäjä i Finland og Flyinge i Sverige avholdt en felles utdanning for kjørelærere. 11 deltagere fra Sverige (2), Finland (2) og Norge (7) har hatt tre samlinger på Starum, Ypäjä og Flyinge. Kurset ble avsluttet med eksamen på Flyinge i juni. Alle deltagere besto og ble autorisert nasjonalt som Kjørelærer I.

Sammendrag lange kurs	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
Antall elever	339	324	344	370	295	247	259	270	300	251	207
Kursuker	199	193	199	217	227	219	229	180	206	187	170
Kursdager	7 861	6 659	7 436	7 933	5 751	4 986	5 120	5 347	7 234	7 327	6 559
Sammendrag helgekurs	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
Antall elever	1 182	908	865	655	717	727	341	435	528	401	382
Kursdager	2 759	3 517	3 868	1 670	1 867	1 765	940	1 265	1 235	1 087	1 059
SAMLET KURSAKTIVITET	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
Antall elever:											
Kurs 1 uke og mer	339	324	344	370	295	247	259	270	300	251	207
Helgekurs/korte	1 182	908	865	655	717	727	341	435	528	401	382
Helgekurs utenfor Starum				39	95	68					
Til sammen	1 521	1 232	1 209	1 025	1 012	1 013	600	705	828	652	589
ANTALL KURSDAGER	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
Kurs 1 uke og mer	7 861	6 659	7 436	7 933	5 751	4 986	5 120	5 347	7 234	7 327	6 559
Helgekurs	2 259	3 517	3 868	1 670	1 867	1 765	940	1 265	1 235	1 087	1 059
Helgekurs utenfor Starum					91	285	226				
Til sammen	10 120	10 176	11 304	9 603	7 618	6 751	6 060	6 612	8 414	7 618	7 955

Gjennomførte kurs – en uke og mer *

Kurs/arrangør	Antall uker	I tiden	Antall elever
NORSK HESTEFAGSKOLE			
Ridelærer Trinn I – høst 04/vår05	5	jan./febr	8
Ridelærer Trinn III – vår 05	18	Uke 04–22	6
Ridelærer Trinn II – høst 05	20	Uke 32–51	6
Ridelærer Trinn I – modulkurs	6	34–36/47–49	6
Travtrener Avd.2	6	Uke 06–11	23
Travtrener Avd.2	6	Uke 37–42	25
Læringer hestefaget	46	Årsbasis	2
Læringer hovslagerfaget	46	Årsbasis	4
GK Valle vg. skole – vår	2	Vårhalvår	18
GK Valle vg. skole – høst	1	Høsthalvår	17
VK1 Valle vg. skole – vår	4	Vårhalvår	22
VK1 Valle vg. skole – høst	1	Høsthalvår	19
Salmaker 1	1	Uke 16	8
Salmaker 1	1	Uke 21	8
Salmaker 1	1	Uke 45	8
Salmaker 2	1	Uke 10	8
Salmaker 2	1	Uke 40	8
Salmaker 3	2	Uke 32	7
Rideleder m/hestek.eksamen	4	Uke 26–29	8
Hestek.eksamen m/forkurs i N-Norge	1	Uke 16	17
Hestek.eksamen m/forkurs	1	Uke 43	9
Kjørelærerutd. nordisk, Flyinge	1	Uke 22	11
Norges Landbrukshøgskole	1	Uke 22	9
Ridekurs for voksne	1	Uke 22	6

*Kursdagene for Valle vg. skole er omgjort til kursuker

I tillegg til disse kursene kommer Norsk Hestefagskoles Rideskole for barn og ungdom i Starum-området. Skolen er øvingsskole for ridelærerutdanningen på Trinn I og Trinn II. Rideskolen går over til sammen 20 uker, med undervisning fire kvelder i uka. Om lag 64 elever fikk undervisning på rideskolen. Til sammen har 11 elever fra nærområdet og andre steder i landet vært utplassert i arbeidsuker på Norsk Hestesenter.

Foreningen til kjørehestens fremme

Kjørekurs/konkurranse	1	Uke 30	22
Kjørekurs	1	Uke 37	10

Norsk Islandshestforening

RIK I	1	Uke 37	13
HK I	1	Uke 47	12

Andre tiltak og oppdrag

- Utdanningsavdelingen har tatt på seg omvisning og orientering for en rekke mindre og større grupper som har besøkt Norsk Hestesenter.
- Administrasjon og lærere ved hestefagskolen har deltatt på Oslo Horse Show, Dyrsku'n og med informasjon og foredrag på andre arrangementer.
- Avdelingen har gitt informasjon og veiledning til norske og utenlandske studenter som har hospitert over kortere eller lengre tid.
- Internat og undervisningsrom ved Norsk Hestefagskole har vært utleid eller utlånt til foreninger og ulike grupper for hestefaglige eller andre arrangementer.

Gjennomførte helgekurs, kortere kurs

Kurs/arrangør	Antall Dager	Tid	elever
Norsk Hestefagskole			
Transportørkurs	2	Uke 04	21
Inspirasjonskurs ridelærere	2	Uke 04	26
Konferanse ang. sert. av kusker	1	Uke 04	40
Kursdag Hurdal Verk F.høgskole	1	Uke 06	21
Dommerkurs avlsavd.	3	Uke 09	33
Transportørkurs	2	Uke 14	22
Kursdager Gjermundnes vg. sk.	2	Uke 16	13
Kursdag Kjelle vg. sk.	1	Uke 16	8
Kursdager Val vg. sk.	2	Uke 17	10
Kursdag Storsteigen vg. sk.	1	Uke 18	16

Transportørkurs	2	Uke 19	21
Kursdag Rosthaug vg. sk.	1	Uke 19	12
Kursdager Stend vg. sk.	2	Uke 20	13
Opptaksprøve Trinn I – modulkurs	2	Uke 23	16
Transportørkurs	2	Uke 24	21
Hestekunnskapseksamen	1	Uke 29	10
Hestekunnskapseksamen	1	Uke 43	8
Opptaksprøve Trinn I	3	Uke 46	30
Oppdrett og utstillingskurs	3	Uke 47	9
Transportørkurs	2	Uke 46	46
Inspirasjonskurs ridelærere	3	Uke 48	24
Seminar for kjørelærere	1	Uke 49	13
Transportørkurs	2	Uke 50	19

Norges Rytterforbund

Grenutvalg feltridning	3	Uke 23	38
------------------------	---	--------	----

Hest og Helse

Handicapleder 1	3	Uke 05	22
Grunnkurs 1	3	Uke 07	26
Terapihest	3	Uke 11	24
Grunnkurs 1	3	Uke 11	16
Handicapleder 2	3	Uke 17	20
Etablererseminar	3	Uke 36	18
Hest i psykiatrien	3	Uke 42	23

Foreningen til kjørehestens fremme

Kjørekurs	3	Uke 16	16
Kjørekurs	3	Uke 20	9

Norsk Islandshestforening

Instruktør-seminar	3	Uke 47	18
--------------------	---	--------	----

Norsk Ponnivalsforening

Kurs / årsmøte	3	Uke 8	22
----------------	---	-------	----

Landslaget for Dølehest

Kurs/helg	3	Uke 19	12
-----------	---	--------	----

Foreningen arbeidshesten

Møte-/kurs/helg	3	Uke 07	24
-----------------	---	--------	----

Norsk Varmblod

Årsmøte	2	Uke 07	
---------	---	--------	--

Norsk Araberhestforening

Årsmøte	2	Uke 10	
---------	---	--------	--

Norges Fjordhestlag

Kurs/helg	3	Uke 14	23
-----------	---	--------	----

Andre kursarrangører

Pelle salmakerlag kurs /årsmøte	2	Uke 09	12
Shagya-avdelingen, årsmøte	1	Uke 03	
Shagya-avd. kurs/utstilling	3	Uke 30	22
Genressursutvalget	1	Uke 05	11
Skedsmo rideklubb	3	Uke 24	14
Norsk Hovslagerforening	2	Uke 43	5
Opplæringskontoret	2	Uke 02	21
Opplæringskontoret	2	Uke 03	22
Opplæringskontoret	2	Uke 16	30
Opplæringskontoret	2	Uke 48	14
Opplæringskontoret	2	Uke 49	19
Ekeberg Rideklubb, kjøresamling	3	Uke 02	11
Ekeberg Rideklubb, kjøresamling	2	Uke 21	8

Avlsavdelingen

Avlsrådet

Avlsrådet er et rådgivende organ i avlsfaglige saker for styret i Norsk Hestesenter. Styret kan gi avlsrådet delegert myndighet til selvstendige avgjørelser i spesielle saker. Avlsrådets formål er å fremme norsk hesteavl i samarbeid med de enkelte raseorganisasjoner.

I 2005 har avlsrådet hatt følgende sammensetning:

- Hans Kolbein Dahle – leder
- Tor Finstad, representant for døl, fjordhest og nordlandshest/lyngshest
- Nils Dagestad, representant for traverrasene
- Guri Haarr, representant for utenlandske raser
- Gunnar Klemetsdal, avlsfag
- Nils Ivar Dolvik, veterinærfag

Avlsrådet hadde fem møter og behandlet 41 saker.

Av viktige saker er revisjoner av avlsplaner. Alle planer har vært operative siden 1995 med muligheter for årlige revisjoner. I denne perioden har behovet for å gå inn og gjøre endringer i de ulike planer variert. Avlsrådet konstaterer at flere organisasjoner nå legger opp til at de respektive planer skal kunne tas opp til bredere organisatorisk gjennomgang ca hvert fjerde år. I særskilte tilfeller kan avlsplanene endres også utenom dette. Administrasjonen tilrettelegger for at alle avlsplaner skal kunne legges ut på Norsk Hestesenters hjemmesider. I 2005 har oppdaterte versjoner av avlsplanene for kaldblods traver, ponnirasene og islandshest blitt lagt ut på internett. Målet er at

man etter revisjon av de enkelte avlsplanene fortløpende skal gjøre disse tilgjengelig elektronisk.

Utvalgsarbeid 2005

I 2004 oppnevnte avlsrådet to utvalg som skulle se på videreutvikling av dommerutdanningen og evaluering av utvida bruksprøver for de norske raser. I tillegg oppnevnte styret et utvalg som skulle se på utstillingsstrukturen og videreutvikling av denne. Rapportene fra disse utvalgene ble presentert på fellesmøtet mellom avlsrådet og avlsorganisasjonene. De ble sendt ut på høring i organisasjonene med frist 1.november 2005. Rapporten fra dommerutviklingsutvalget ble behandlet av avlsråd og styre i desember 2005, de to øvrige vil bli behandlet våren 2006.

Det gjøres klar for slipp i Prinsehamna i Sikkilsdalen med mange hundre tilskuere i solhellingen.

Fellesmøtet avlsråd – avlsorganisasjonene

Det årlige fellesmøtet med avlsorganisasjonene ble også denne gang avholdt på Sikkildalssetra. Til møtet var alle godkjente avlsorganisasjoner og styret ved Norsk Hestesenter invitert. Det møtte representanter fra 7 avlsorganisasjoner. I tillegg møtte avlsrådets medlemmer, de ansatte på avlsavdelingen ved Norsk Hestesenter og representant fra Mattilsynet. Innledningsvis var det satt av tid slik at representanter for de enkelte organisasjonene fikk gitt en presentasjon av sin virksomhet for de øvrige deltakerne.

Hovedtema for årets fellesmøte var rapportene fra de tre utvalgene som har vært i arbeid siden høsten 2004: Utstillingsutvalget, utvalget som har evaluert de utvida bruksprøvene for de særnorske rasene og dommerutviklingsutvalget. Se beskrivelse under «Prosjekter og utvalg».

Under fellesmøtet ble det også avsatt tid til gruppearbeid og diskusjon. En opplever engasjement og positivitet ved disse møtene, både i gruppearbeider og plenumsdiskusjoner. Både avlsrådet og styret anser dette forum som et viktig bindeledd mellom Norsk Hestesenters fagorgan og stiftelsens avlsorganisasjoner.

Avlstilskudd 2005

For 2005 søkte organisasjonene om til sammen 2,3 mill. kroner i avlstilskudd. Dette er nesten tre ganger så mye som de midlene en har til fordeling. Totalt ble det bevilget kr 855 000 til ulike avlsfremmende tiltak i regi av organisasjonene dette året. Det ble bevilget kr 810 000 ved ordinær tildeling i juni, og senere en ettertildeling til ytterligere to organisasjoner i desember på til sammen kr 45 000.

Det er kun landsdekkende organisasjonene som kan søke. I 2005 ble alle av Mattilsynet godkjente avlsorganisasjoner, eller organisasjoner i dialog med Mattilsynet om slik godkjenning, gitt anledning til å søke om avlsfremmende midler fra Norsk Hestesenter. Dette innebærer at flere organisasjoner ble vurdert i tildelingen dette året. Avlsrådet fastsetter de kriterier som skal ligge til grunn for søknadsberettigelse hvert år. Selv om avl og bruk henger sammen, må avlsrådet

Mønstring av fjordhest.

Fordeling av tilskudd

Rase	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Døl	90 000	80 000	70 000	75 000	95 000	95 000
Fjordhest	180 000	165 000	175 000	200 000	200 000	200 000
Nordl./Lyngshest	90 000	80 000	80 000	100 000	90 000	90 000
Islandshest	90 000	85 000	90 000	70 000	70 000	65 000
Varmbl. ridehest	95 000	90 000	90 000	90 000	95 000	85 000
Eng. fullblod	95 000	85 000	85 000	70 000	65 000	30 000
Ponnier	100 000	90 000	90 000	85 000	85 000	87 000
Fullbl. araber	65 000	55 000	50 000	45 000	25 000	15 000
Shagya araber	15 000	15 000	10 000	10 000	10 000	16 000
Lipizzaner	10 000	7 000	5 000	5 000	5 000	10 000
Trav (DNT)	170 000	140 000	150 000	150 000	160 000	142 000
ASIN	-	7 000	5 000	0	0	0
Norsk Tinkerforening	-	-	-	-	-	5 000
Norsk Oldenburger	-	-	-	-	-	5 000
Norsk Pintoforening	-	-	-	-	-	5 000
Norsk Haflingerforening	-	-	-	-	-	5 000
TOTALT	1 000 000	899 000	900 000	900 000	900 000	855 000

Utvidede bruksprøver for hingster

Rase	Sted	Antall uker	Antall hingster
Dølehest	Starum	5	6
Fjordhest	Eid	5	8 (1 hg 1-dags)
N/L-hest	Starum	4	4

prøve å prioritere strengt til tiltak som klart kan defineres som avlsfremmende og som omfattes av de respektive rasers avlsplaner. Under fellesmøtet ble avlsorganisasjonene også oppfordret til å vurdere samarbeidsprosjekter når det skal søkes om midler til avlsfremmende tiltak.

Registrering og stambokføring

Norsk Hestesenter er av Landbrukstilsynet godkjent som stambokfører og

registeransvarlig for dølehest, fjordhest, nordlandshest/lyngshest og varmbloods ridehest. I tillegg fører NHS registre og utsteder pass for nye raser som ikke er etablert med egne stambokførere. Antallet registreringer og passutstedelser fra vårt kontor har de siste år vist økning. Dette skyldes både de nye utenlandske rasene og de norske rasene.

Hingsteutstillinger

Totalt møtte 270 hingster til bedømmelse, en nedgang på 7 hingster fra året før. Det vist hingster av totalt 38 ulike raser. Antall raser det blir vist hingster av økte fra 18 raser i 1998 til 38 raser i 2005. Se for øvrig tabell på denne siden.

Stambok, i bokform og på internett

Ny stambok for dølehest, fjordhest og nordlandshest/lyngshest ble utgitt våren 2003. Ved årsskiftet ble det også gitt ut et tillegg til siste bind av stamboka for varmbloids ridehest. I beretningsåret ble også stambokopplysninger for dølehest,

fjordhest og nordlands-/lyngshest gjort tilgjengelig på internett. Det er innarbeidet rutiner for kontinuerlige oppdateringer av denne. Besøkstallene på sidene er gode, noe som viser at tiltaket har interesse i miljøene. Samtidig reduseres en del av henvendelsene til stambokkontoret i og med at folk nå kan finne fram til opp-

Hingsteutstillinger 2005

Rase	6 år og eldre			4-5 år			3 år			i alt 2005			i alt 2004		
	Meldt	Møtt	Kåra/ Prem.	Meldt	Møtt	Kåra/ Prem.	Meldt	Møtt	Kåra	Meldt	Møtt	Kåra/ Prem.	Meldt	Møtt	Kåra/ Prem.
Kaldblodstraver	2	2	2	3	3	1	4	4	3	9	9	6	22	21	10
Varmblodstraver	5	4	3	2	2	2	0	0	0	7	6	5	16	14	12
Dølehest	4	4	3	9	9	6	13	11	2	26	24	11	40	39	16
Fjordhest	4	4	4	13	11	5	35	33	9	52	48	18	43	41	22
Nordlandshest/Lyngshest	2	2	1	6	5	5	17	17	10	25	24	16	29	26	19
Nordsvensk brukshest										0	0	0	0	0	0
Shire										0	0	0	0	0	0
Ardenner										0	0	0	0	0	0
Akhal teke	1	1	1							1	1	1	0	0	0
Frieser										0	0	0	0	0	0
Haflinger	2	2	1				1	1	0	3	3	1	1	0	0
Islandshest	16	16	9	14	14	1	22	22	11	52	52	21	49	44	18
Tinker	2	2	1				4	4	1	6	6	2	4	2	1
Varmbloids ridehest	5	5	5	7	7	3	8	7	4	20	19	12	14	12	7
Engelsk fullblods										0	0	0	2	2	2
Fullbloids araber	5	5	5	2	2	2	6	5	5	13	12	12	15	13	13
Shagya araber				2	2	2	3	3	1	5	5	3	2	2	1
Oldenburger	2	1	1							2	1	1	2	2	2
Lipizzaner				2	2	2				2	2	2	2	2	2
Knabstrupper				1	1	1				1	1	1	3	2	0
P.R.E.	2	2	2	1	1	0				3	3	2	2	2	2
Lusitano										0	0	0	1	1	0
Kaspisk hest	1	1	1				1	1	0	2	2	1	0	0	0
Pinto (ikke AM)				1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Quarter							1	1	0	1	1	0	2	2	0
Paint				1	1	0				1	1	0	3	2	0
Saddlebred										0	0	0	1	1	0
Appaloosa AM										0	0	0	1	1	0
Curly				1	1	1				1	1	1	0	0	0
Sportspanni				3	3	3	3	3	1	6	6	4	10	9	4
Connemara										0	0	0	1	1	1
New Forest	1	1	1	1	1	1				2	2	2	0	0	0
Dartmoor										0	0	0	2	2	2
Exmoor										0	0	0	0	0	0
Welsh sec.A-D	2	2	0	8	8	6	4	4	1	14	14	7	10	9	8
Godtlandsruss	1	1	1	2	1	1				3	2	2	1	1	1
Shetland	6	5	3	13	9	4	8	8	3	27	22	10	25	22	11
Palomino (EU og AM)	1	1	0							1	1	0	2	2	0
Sum 2005	64	61	44	92	84	47	131	125	52	287	270	143	305	277	155

datert informasjon på egenhånd. I forbindelse med oppstart av Balder forventes det at internettløsningene vil bli ytterligere forbedret.

For alle de tre rasene ble bruksprøvene gjennomført på tradisjonelt vis. På avslutningsdagene var det mye publikum tilstede, spesielt på Eid der også styret fra NHS var samlet.

Klagenemnd for kåringsavgjørelser på hingster

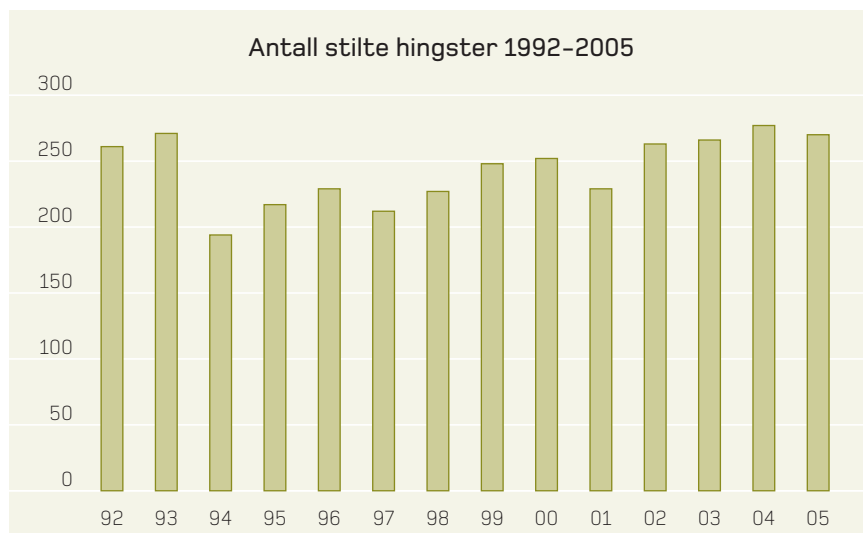
Totalt har fem saker (en for fjordhest og fire for travere) vært til behandling i beretningsåret, hvorav en sak omhandlet traverhingst som det ble søkt om god-

kjenning til sædimport for. Ingen av klagenemndenes protokoller fremgår det at det er så vel lovmessigheten i vedtakene som kåringsnemndenes anvendelse av faglige eller skjønsmessige vurderinger som belyses.

De tre faste representantene som er oppnevnt av styret i NHS har i 2004 vært:

- Sorenskriver Nils Dalseide, leder
- Professor Knut Karlberg, veterinærfag
- Professor Knut Rønningen, avlsfag

I tillegg har det i hver av nemndene deltagelse til medlemmer oppnevnt etter innstilling fra avlsorganisasjonen for de ulike rasene. Den ene av disse skal være jurist.

Hingster på utstilling 1992 - 2004

	6 år og eldre			4 - 5 år			3 år			Sum		
	Meldt	Møtt	Kåra/ Prem.	Meldt	Møtt	Kåra/ Prem.	Meldt	Møtt	Kåra	Meldt	Møtt	Kåra/ Prem.
Sum 2005	64	61	44	92	84	47	131	125	52	287	270	143
Sum 2004	96	85	53	100	93	50	111	101	52	305	277	155
Sum 2003	79	70	48	106	93	56	117	104	39	302	266	143
Sum 2002	80	73	49	105	88	40	119	102	41	303	263	136
Sum 2001		65	54		70	34		94	48		229	136
Sum 2000		65	49		92	40		95	46		252	135
Sum 1999		65	43		77	42		102	37		248	127
Sum 1998		76	50		63	38		88	37		227	125
Sum 1997		66	37		60	29		86	36		212	102
Sum 1996		88	54		67	32		74	34		229	120
Sum 1995		71	37		75	33		71	32		217	102
Sum 1994		72	44		45	26		77	24		194	94
Sum 1993		90	57		72	34		109	45		271	136
Sum 1992		100	63		56	28		105	39		261	130

Utstillinger

Norsk Hestesenter har også dette året mottatt alle innmeldingene, laget katalogoppsett over utstillingshestene, oppnevnt dommere og betalt reiseregninger og dommerhonorar. De lokale arrangørene er ansvarlig for annonsering lokalt og organisering av det praktiske med utstillinga. Norsk Hestesenter har også i 2005 hatt sentralt oppnevnt utstillingsbestyrer ved alle hoppeutstillinger.

Hoppeutstillinger

Antallet bedømte hopper økte gledelig fra 544 i 2004 til 622 i 2005. Særlig gjelder dette for de norske rasene. Antallet dølehopper på utstilling har aldri vært så høyt de siste 10 årene, men også fjordhest og kaldblods travere viser positive tall.

I og med denne økningen har en også opplevd færre avlysninger på grunn av for få meldte hester. Dette fører i sin tur til bedret totalstatistikk. Totalt ble det avholdt 20 hoppeutstillinger mot 16 året før.

Unghestskuer

En økning på vel 30 utstilte unghester i offisielle klasser er totalstatus for 2005. Nedgangstrenden ser derfor ut til å ha snudd. Interessen for å vise åringer i uoffisielle klasser var betydelig større året før. Statistikkene viser en økning på mellom 50 og 60 dyr sammenlignet med de to foregående år.

Norsk Hesteavlsetter

I beretningsåret benyttet Norsk Hestesenter tre beiteområder i Sikkilsdalen til hesteklipp. I alle tre hamnene gikk det dølehester.

I Åkrehamna gikk 2. pr hingsten Mokolmpen med 25 hopper.

Myromsli Svensken, årets spissingst i 3-årsklassen på Biri gikk i Prinsehamna med 35 hopper. Myromsli Svensken er et produkt av det treårige prosjektet mot innavlsøkning i dølehestpopulasjonen der en hingst av nordsvensk rase ble satt inn i avlen. Tre sønner av disse prosjekthingstene er hittil kåret og det er gledelig at disse er populære hos hoppeeierne.

Innerst i Bristol gikk 2. pr hingsten Myklar i godt selskap med 13 hopper.

Ragnhild Jacobsen var også i år sjefsgjeter i Sikkilsdalen.

Prosjektet med rydding av bjørkeskog har tidligere vært 50 % finansiert gjennom midler til bevaring av kulturlandskap fra Fylkesmannen i Oppland. I 2005 ble fordelingspraksisen for slike tiltak endret fra fylkesnivå til kommunenivå. Norsk Hestesenters søknad til Nord-Fron kommune om midler til rydding av bjørkeskog i beiteområdene i Sikkilsdalen ble avslått. For første gang ble det ikke gitt offentlige midler til dette prosjektet, noe som skaper usikkerhet med hensyn til framtidig landskapspleie i beiteområdene i Sikkilsdalen.

De øvrige hamnene hvor Norsk Hestesenter har beiteretten ble disponert av andre organisasjoner:

- Bekkelegret: Dølehingst i regi Nord-Østerdal Hesteavlslag
- Tronhus: Dølehingst i regi Akershus Dølehingstlag
- Kvitdalen: Islandshingst i regi islandshestforeninga i Nord-Østerdalen
- Kongsvoll: Unghester i regi islandshestforeninga i Nord-Østerdalen.

Konferanser, kurs og møter

I løpet av året ble det avholdt eksamen for eksteriørdommere med tre deltakere.

Alle bestod eksamen og to ble autorisert for dølehest og en for travere.

Helga den 4.– 6. mars var det samling for både eksteriørdommere og bruksprøvedommere og – aspiranter med 30 deltagere. Samlingen var todelt med vekt på eksteriør og bevegelser på raser som er nye i Norge og kalibrering av bruksprøvedømming.

Den 18. november ble det avholdt opptaksprøve for eksteriørdommer-aspiranter. Det møtte 11 kandidater fra forskjellige rasemiljø og alle ble tatt opp som aspiranter. Opptaksprøven ble samme helg etterfulgt av et aspirantkurs. I alt deltok 23 på kurset.

Hoppeutstillinger 2005

Utstillinger merket med * er kombinerte hoppe- og unghestutstillinger.

Utstilling	Kbl. trav.	Vbl. trav.	Døl	Fjord hest	N/L	Ymse kbl.	Ridehest	Full-blod	Arab. ox	Shag. arab.	Lip.	Ymse vbl	Hafli.	Ponni	I Alt meldt	Møtt
Hvam *	3		20	2	3	3	10						3	3	47	36
Drøbak ridehest - AVLYST																
Tynset *	2	1	10	1	1	1						1	1	2	20	16
Starum N/L *					20										20	18
Stav			48	23											71	60
Drammen *	30	10			1	3	2					1		2	49	39
Drammen ponni *														42	42	37
Jarlsberg *	3	3		1	2	1	1	1		1		2		1	16	13
Seljord *	19	9	23	12		7	2	1	2				3	13	91	70
Lyngdal *	3	1	4	10	5	2			1				2	9	36	33
Voss *	8	1	3	11	4							1			28	25
Etne	8	1	14	24	4	3	2	1				1		12	70	61
Førde			4	42	1		2							2	51	41
Ørsta	5		2	18	2	2	3		3	3					38	34
Orkdal	1	3	2	4		1						1		3	15	11
Fauske *		3			3	4			1				2	3	16	14
Sømna *	8	2	6	5	1	1							1	2	26	19
NNHS *	3	3	2	3	14	1	1	1	2	1		1	1	11	44	39
Lakselv *		2		2			3	1	1					2	11	7
Islandshest (samla)						49									49	49
Sum	93	39	138	158	61	78	26	5	10	5	0	8	13	107	740	622
SUM 2004	49	20	99	108	44	88	19	0	3	4	2	8	3	97	655	544
SUM 2003	80	30	101	140	73	70	31	1	5	11	0	4	1	101	802	648
SUM 2002	85	36	113	105	66	59	41	0	9	3	1	2	2	76	687	599
SUM 2001	68	25	103	121	62	5	5	3	5	4	1	0	0	83	567	492
SUM 2000	83	36	73	145	71	31	14	0	4	4	1	3	2	72	636	539
SUM 1999	103	47	119	213	73	31	25	12	13	2	3	3	3	95	891	742
SUM 1998	130	33	63	157	47	-	39	2	11	4		3	142	802	670	
SUM 1997	83	25	115	198	63	-	30	3	20	1		-	88	805	687	
SUM 1996	106	27	115	220	77	-	46	6	27	7		6	117	795	617	
SUM 1995	83	15	77	219	73	-	25	2	17	-		7	112	846	698	
SUM 1994	75	23	78	204	58	-	31	-	8	5		-	54	723	601	

2003: 20 hoppeutstillinger. 2004: 16 hoppeutstillinger. 2005: 20 hoppeutstillinger

Ansatte ved avlsavdelinga har deltatt og forelest på fagmøter og kurs også ved Norsk Hestefagskole.

Norsk Hestesenter er medlem av Den Europeiske Husdyrbrukerorganisasjonen (EAAP). Organisasjonen har som formål å fremme husdyrproduksjon gjennom samarbeid, i tillegg til utveks-

ling av erfaringer mellom samtlige medlemsland.

Norsk Hestesenter er medlem av Husdyrorganisasjonenes samarbeidsråd. Rådet består av ni landsomfattende avlsorganisasjoner. Hensikten med samarbeidet er å ivareta fellesinteresser som angår avlsorganisasjonenes virksomhet.

Balder

Prosjektet nytt Hestedata ble startet i 2003 og gitt navnet Balder. Det ble nedsett ei styringsgruppe for prosjektet bestående av:

- Jan Hauger – Norsk Rikstoto (NR)
- Bjørn Erik Rasmussen – prosjektleder (NR)

Unghestskuer 2005

Utstillinger merket med * er kombinerte hoppe- og unghestutstillinger.

Utstilling	Kbl. trav.	Vbl. trav.	Døl	Fjord hest	N/L	Ymse kbl.	Ridehest	Fullblod	Arab. ox	Shag. arab.	Lip.	Ymse vbl	Ponni	I Alt meldt	Møtt	Meldte åringer
Hvam*	2		5	1	1	2							1	12	11	3
Momarken	15	8	2	5		1							2	33	27	20
Tynset*	2		5	2	1									10	8	3
Aurdal	6	2	7											15	13	0
Stav	4		52	18	2									76	74	0
Biri	11	1	5	4	3								1	25	24	0
Starum N/L*					9									9	9	11
Ål	3	2	9	6	1	1						1	10	33	29	15
Drammen*	33	9			1							1	2	46	41	9
Drammen ponni*													13	13	12	12
Jarlsberg*	8	5		3	1		2	1					9	29	21	15
Seljord*	12	5	3	5		3						4	7	39	28	0
Lyngdal*	2		6	4	3								2	17	16	16
Forus	6	5		8	1		1						5	26	23	14
Haugesund - AVLYST																
Sauda	3		8	16	3	2	1					1	1	35	31	20
Stord				12	4								3	19	18	11
Voss	12		3	6	1									22	18	17
Bergen	11	1	1	10	6		1						7	37	36	18
Førde	1			13	1								1	16	16	9
Breim				18									2	20	16	21
Sogndal	2		16											18	18	6
Ørsta	1			7		3				2	1			14	14	15
Malmefjorden - AVLYST																
Sunddal	8		8	6	2								8	32	28	19
Orkdal	23	7										1	2	33	32	0
Skoglund, Ørlandet	9		1										6	16	12	0
Fauske *				1		2			1					4	3	5
Sømna	2		2		1								3	8	6	15
NNHS *	2		2		1								3	8	6	15
Lakselv *	1						1						1	3	1	1
Sum totalt 2005	179	45	135	145	42	14	6	1	1	2	1	8	89	668	591	290
Sum totalt 2004	151	40	110	137	55	8	5	0	0	5	0	3	45	638	559	237
Sum totalt 2003	151	36	121	136	50	1	6	2	1	3	0	3	44	632	542	231
Sum totalt 2002	178	64	101	103	62	0	5	0	2	3	0	5	47	666	571	320
Sum totalt 2001	151	46	124	170	66	2	3	0	8	6	2	2	60	741	642	
Sum totalt 2000	215	70	102	179	47	3	6	0	6	2	1	2	41	759	672	
Sum totalt 1999	219	61	132	190	61	8	6	2	9	1	4	4	66	855	763	
Sum totalt 1998	218	62	126	240	58	12	17	1	6	0	1	0	67	905	808	

Åringer er ikke med i totalstatistikken, kun som meldte åringer.

- Bjørn Melbye – (NR)
- Ola Kristiansen – NR/DNT
- Heidi Kvan – DNT (erstattet august 2005 av Tore Fyrand)
- Hans Petter Eriksen – Øvrevoll Galopp
- Tore Kvam – NHS

Planlagt driftsstart 1.juli 2005 måtte utsettes til årsskiftet 2005/2006. En hovedårsak til dette var at man valgte å si opp avtalen med Steria om tilpassing, oversettelse og utvikling av det inn-

kjøpte ATG-systemet. I tillegg viste det seg at kompleksiteten til kvaliteten på mye av de data som skulle konverteres fra den gamle basen var betydelig større enn forventet. Disse forsinkelsene har fordyret prosjektet noe, men likevel ser det ut til at man ved planlagt tidspunkt for driftsstart kan holde de budsjettall som er utarbeidet.

Systemet skal for travet og galoppens vedkommende håndtere løpsavviklingen i tillegg til opplysninger knyttet til hest og person. For NHS' vedkommende utar-

beides det en egen modul med skjemaløsninger og katalogmanus for avvikling av utstillingene.

Avlsavdelingens personell på registrering og utstilling har deltatt i workshops for å gjennomgå og teste de nye løsningene i samarbeid med kjerneteam i utvikling og testing.

Styringsgruppa har avholdt månedlige møter med oppdateringer i prosjektets framgang. Balder forventes å bli satt i drift ved årsskiftet. Det knytter seg store forventninger til det ferdige systemet.

Fødselsstatistikk – ulike raser

Årgang	Fjordhest		Dølehest		Nordlands/lyngshest		Vbl ridehest		Kaldblods travet		Varmblods travet		Ponnier	
	Bedekt	Fødte føll	Bedekt	Fødte føll	Bedekt	Fødte føll	Bedekt	Fødte føll	Bedekt	Fødte føll	Bedekt	Fødte føll	Bedekt	Fødte føll
1990	954	402	279	146	189	106	43	22	1 963	1 314	1 742	1 250		
1995	770	379	327	198	182	124	79	54	1 459	959	1 147	773	241	119
2000	576	319	371	199	209	145	134	71	1 820	1 069	1 362	858	382	243
2001	508	287	381	201	226	130	176	100	1 634	1 207	1 323	923	336	264
2002	508	274	360	170	223	139	182	93	1 416	1 038	1 202	868	331	242
2003	451	248	362	194	183	121	141	61	1 232	955	1 123	810	329	253
2004	436	203	391	206	227	139	165	50	1 203	832	1 089	702	360	259
2005	449	*	444	*	243	*	197	*	1 143	789	963	699	370	252
totalt	4 652	2 112	2 915	1 314	1 682	904	1 117	451	11 870	8 163	9 951	6 883	2 349	1 632

* foreløpig ikke tilgjengelig på grunn av omlegging til nytt datasystem.

Prosjekter og utvalg

Forskning

Hestenæringens forskningsutvalg har som hovedoppgave å bidra til at næringsens forsknings- og utviklingsbehov blir kartlagt, prioritert og dekket. Utvalget skal også arbeide for å sikre et tilstrekkelig finansieringsgrunnlag og samordne forskningsaktivitetene. Målet med hesteforskning er gjennom ny kunnskap å øke verdiskapningen i næringen, bedre hestevelferden og kvaliteten i hesteholdet samtidig som forskningsresultatene vil bidra til at nye bruksområder for hesten utvikles.

Et viktig middel til å få gjennomslag for betydningen av hesteforskning, ligger i at hesteorganisasjonene setter forskning på dagsorden enten det dreier seg om forskning på avl, ernæring, oppdrett, trening eller bruk av hest som næring.

Gjennom bidraget på en million kroner til forskningsformål fra Norsk Rikstoto i 2005, fikk utvalget omsider et finansielt grunnlag til å engasjere forskningsmiljøene i forskning på hest.

Styret utpekte Bjørn Iversen til ny utvalgsleder. Ellers består utvalget av Heidi Kvan (i 2005) og Jens Alm (fra 2006) fra Det Norske Travselsskap, Johan J. Jakobsen fra Norsk Jockeyklub samt Solveig Hellebust og Hans Kolbein Dahle som representanter fra forskermiljøet. Hallkjell Jensen er engasjert som utvalgssekretær.

I tråd med utvalgets mandat, satset utvalget i første omgang på å få til en samfinansiering av hesteprosjekter med Norges forskningsråd innen rammen av såkalte *Kompetanseprosjekter med brukermedvirkning (KMB)* og *Brukerstyrte innovasjonsprosjekter (BIP)* under programmet for areal- og naturbasert næringsutvikling.

Målet med KMB-prosjektene er å bidra til næringsrettet kompetanseoppbygging i forskningsmiljøene, mens BIP-ene skal utløse forsknings- og utviklingsaktiviteter i næringslivet som bidra til innovasjon og verdiskapning. Det statlige bidraget kan være opptil 80% av prosjektbudsjettet for KMB og 50% for BIP.

Fem prosjektsøknader forelagt til vurdering høsten 2005. Siden bare en brøkdel av søknadene slipper igjennom NFRs nåløye, var det oppmuntrende at to av pro-

sjektene vil motta statlig støtte i år. Både ernæringsprosjektet til Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås (*Nutrition-based improvement of physical performance in horses*) og Østlandsforskning prosjekt Hest i turistnæring – marked og innovasjon får statlige midler i tillegg til finansiering fra NHS.

Uavhengige eksperter kvalitetsvurderer søknadene, og det stilles strenge krav til gjennomføringen. Støtten til de to prosjektene er derfor ikke bare en anerkjennelse av behovet for økt hesteforskning, men også at prosjektforslagene har den nødvendige kvalitet til å møte de strenge kravene hos NFR.

Målet med Ås-prosjektet er i korthet å identifisere de viktigste ernæringsfaktorene som påvirker hestens fysikk og prestasjoner for derigjennom å få et bedre vitenskapelig grunnlag for fôring og trening. Prosjektet vil gå over fire år, mens hest i turisme-prosjektet i denne omgang vil være ettårig. Her er hovedmålet å fremskaffe ny kunnskap som kan lede til økt innovasjon og markedsbasert utvikling. Et bedre kunnskapsgrunnlag vil styrke den næringsmessige bruken av hest i turisme og opplevelsesbasert næring og bidra til å øke verdiskapningen og lønnsomheten i hesteturistnæringen. For å nå dette målet, vil prosjektet søke å øke den operative kunnskapen om

både nasjonale og internasjonale hesteturismemarkeder. Prosjektet vil bli gjennomført av Østlandsforskning i nært samarbeid med Hest i Turistnæring.

Hestevelferd, hestens rolle i helsesammenheng, hestens muligheter for å bidra til verdiskapning og prestasjonsforskning er til nå de hovedtema utvalget mener bør prioriteres. En hovedoppgave for utvalget i 2006 vil være å utforme en femårs plan for norsk hesteforskning. Som et ledd i dette arbeidet vil hestenæringen sammen med forskningsmiljøene diskutere næringens behov og hva forskningsinstitusjonene kan bidra med. Dette skjer i første omgang på et seminar i april 2006.

Utvalget har også som mål å holde næringen oppdatert om pågående og planlagte forskningsaktiviteter, utvikle internasjonale kontakter og etablere et hesteforskningsnettverk.

Utvalg for evaluering av utvida bruksprøver

Utvalgets mandat var å evaluere de utvida bruksprøvene for de norske rasene etter 10 år med samme opplegg. Utvalget har bestått av Åge Øibakken, leder og representant for døl, Knut Thunheim, representant for fjordhest, Inger Gåre representant for N/L-hest, Knut Karlsen, Turid Helfjord og Tore Kvam.

Utvalgets innstilling:

- Inntil man finner en mer effektiv metode for å kartlegge bruksegenskaper innenfor en populasjon enn dagens system, anbefales det at dette i hovedsak beholdes.
- Tidspunkt og varighet opprettholdes
- Dagens ordning med en-dags test for førstegangs kåra eldre hingster beholdes, men foreslås endret noe i form.
- Minimum tre personer engasjeres til å arbeide med hingstene under de utvida bruksprøvene.
- Informasjon til hesteeierne legges ut på NHS's hjemmeside og avlsorganisasjonene oppfordres til å informere via egne kanaler.

Styret vedtok innstillingen etter at den hadde vært ute på høring i organisasjonene.

Utvalg for dommerutvikling

Utvalgets mandat var å se på videreutvikling av dommerutdanning og kriterier knyttet til dommervirket. Målsettingen har vært å fastsette rammer for dommerarbeidet. Utvalget har valgt å fokusere både på den grunnleggende dommerutdanningen og videreutvikling av godkjente dommere. Videre har utvalget sett på opptak av dommeraspiranter og hvordan dommerkarrieren avsluttes.

Utvalgets sammensetning har vært: Susan Hellum, leder, Per Kolnes, Svein Nielsen, Tore Kvam, Ole H. Stastad og Hans Kolbein Dahle, sekretær.

Utvalgets innstilling:

- Utdanning og videreutvikling av dommere beskrives og bekjentgjøres slik at alle kan få innsyn i dette
- Det utvikles en opptaksprøve for dommeraspiranter.
- Aspirantperioden beskrives slik at alle aspiranter kan følge med i sin egen progresjon.
- Ved bestått eksamen føres navnet på dommeren på lista over godkjente dommere.
- Ajourførte dommerlister legges på nettsidene til NHS.
- Årlige dommerkonferanser/-kurs for godkjente dommere.
- Klare kriterier for avslutning av dommerkarrieren.
- Når den fremtidige utstillingsstrukturen er klar, bør bruksprøvedommerutdanningen gjennomgås.
- Avlsrådet legger sitt syn på denne utredning frem for styret for NHS.

Etter at innstillingen hadde vært på høring i organisasjonene vedtok styret at den skal tre i kraft fra utstillingssesongen 2006.

Utvalg for utstillingsstruktur

Mandatet er å vurdere hvilke tiltak som kan iverksettes for å styrke det økonomiske grunnlaget for utstillingsvirksomheten og generelt hvordan utstillingene blir avviklet. Utvalget har følgende sammensetning: Magne Hus, leder, Grete

Damm Lyngstad, Tormod Torbjørnsen, Ove Frotvedt, Kjersti Nerbråten, Hans Kolbein Dahle, sekretær.

Utvalgets innstilling:

- Det formuleres klare mål for utstillingsvirksomheten i Norge og tilgjengelige virkemidler beskrives.
- Offisielle midler til utstillingene skal dekke avlsfaglige tiltak. Øvrige kostnader dekkes av utstillere/arrangører, sammen med publikum og sponsorer.
- Hingsteutstillingene i dag har en form og en fordeling mellom raser og steder i landet som kan opprettholdes. De minste arrangementene betegnes ikke som utstilling.
- Innholdet i hingsteutstillingene må innrettes etter moderne avlsfaglige kriterier, og resultatene gjøres tilgjengelige for bearbeiding og forskning.
- Hoppe- og unghestutstillingene regionaliseres til 10 regioner for å oppnå større deltakelse og bredde. Utstillingene kan gå over to dager, og de ses i sammenheng med distriktsutstillinger som foreslås innført.
- Unghestskuer inkluderer åringer, og det tilstrebes samme regionalisering som hoppeutstillingene. I regioner med stor tilgang på unghester kan det holdes flere unghestskuer enn hoppeutstillinger, og dette ses i sammenheng med distriktsutstillinger som foreslås innført.

- Alle data fra hoppe-, unghest – og distriktsutstillinger gjøres tilgjengelige for bearbeiding og forskning.
- Det stimuleres til at regionale og lokale arrangører holder distriktsutstillinger som også omfatter brukshester og føll, og som kan komplettere mønsteret for offisielle hesteutstillinger.
- Sikkerheten for hester, funksjonærer og publikum oppgraderes ved alle utstillinger. Definerte kvalitetskrav til arrangementene tas inn i utstillingsreglementet.
- Det utvikles en mer målrettet bruk av tilgjengelige midler for de offisielle hesteutstillingene.
- Det utvikles en aktiv markedsføring for utstillingsvirksomheten dersom målene skal kunne nås innen en rimelig tidshorison.

Innstillingen har vært på høring i organisasjonene og er nå til behandling i administrasjonen.

Utvalg for registreringsreglement

Mandatet var å fremme forslag til regelverk for registrering av de tre norske rasene, og utvalget hadde denne sammensetning: Turid Helfjord, leder, Heidi Østby, sekretær, Amund Wormstrand, representant for døl, Tor Finstad, representant for fjordhest og Arne Rian, representant for nordlands-/lyngshest.

Reglementet er en sammenfatning av de bestemmelser som skal gjelde for navnsetting, og for innføring i de ulike delene av registeret for de tre norske rasene i henhold til gjeldende forskrift og de enkelte organisasjonenes krav til avstamning.

Reglementet ble behandlet og vedtatt av styret i Norsk Hestesenter og trådte i kraft fra 16. mars 2005.

Sertifisering av kusker for næringsoppdrag

I 2004 satte Norges Fjordhestlag i gang en utredning om en sertifiseringsordning for hester og kusker. I mars 2005 avleverte en prosjektgruppe en innstilling om «Sertifisering av kusk for næringsoppdrag og kvalitetssikring av køyrehest for

næring, skule og fritid». Den samme prosjektgruppa hadde da også utarbeidet et utkast til «Tipshefte for førbuingar til sertifisering av kusk for næringsoppdrag og kvalitetssikring av køyrehest for næring, skule og fritid».

Styret i Norges Fjordhestlag sluttet seg til anbefalingene fra prosjektgruppa og sendte rapporten og tipsheftet til Norsk Hestesenter med anmodning om å føre saken videre.

Etter at styret i NHS hadde behandlet saken i styremøter, og det var orientert om saken på representantskapsmøtet, ble det åpnet for et pilotprosjekt for sertifisering av spesielt inviterte kusker. NHS oppnevnte sensorer og observatører, og prosjektet ble gjennomført 22.–23. august på Norsk Fjordhestsenter. Alle kuskene bestod prøven, og det ble utferdiget et midlertidig sertifikat for kuskene.

Etter gjennomføringen av prosjektet er det utarbeidet evalueringsrapporter fra de involverte kuskene, sensorene, arrangørene og fra de utpekte observatørene.

Den opprinnelige prosjektrapporten og de nevnte evalueringsrapportene ble sendt på høring til alle stiftelsesorganisasjonene. Det kom inn tre høringsuttalelser fra de mest berørte organisasjonene og en uttalelse fra Autoriserte kjøreinstruktører. Alle uttalelsene går inn for sertifiseringsordning for kusker, men tre av de fire går imot innføring av tilsvarende ordning for kjørehester.

Saken blir i 2006 fulgt opp med videre behandling i styret og i en oppnevnt arbeidsgruppe med representanter fra de berørte organisasjoner og fagmiljøer.

Arbeidsgruppe for hestevelferd

Med bakgrunn i oppfølging av intensjonene i St.mld nr. 12 ble det høsten 2004 nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter fra de fire sentrale hesteaktører i Norge (Norsk Hestesenter, Det Norske Travelskap, Norges Rytterforbund og Norsk Jockeyklub). Arbeidsgruppen har gitt en presentasjon av dagens ordninger på feltet velferd hos sportshester og videre vurdert hvordan hestesportsorganisasjonene best kan ta inn over seg utfordringene fra den framlagte stortingsmeldingen.

Arbeidsgruppen har gitt tilrådinger overfor myndigheter og de berørte hestesportsorganisasjoner om å sette fokus på følgende områder:

- Opplæring og utdanning av utøvere i alle grener av hestesporten
- Arbeids- og karriereforhold for utøvere i hestesporten
- Dempe premier/krav til unghester
- Oppfølging av oppstillingsforhold hos alle hester – anbefale NHS som kontrollorgan
- Stimulere til mer avl av norske sportshester
- Krav til formell kompetanse hos alle som har inntekt fra hestehold
- Opplæring og tilsyn for alle som er involvert i hestehold
- Atferdsproblemer hos sportshester
- Klarere regler for skatter og avgifter innen hestenæringen
- Veterinærenes rolle, spes. stevneveterinærtjeneste
- Doping på hest i ridesporten
- Forskning på hestevelferd.

Informasjon og markedsføring

Norsk Hestesenter gjennomfører hvert år prosjekter innenfor markedsføring og informasjon, og dette er prosjekter som i stor grad dekker begge begrepene. I flere av prosjektene samarbeider vi med andre hesteorganisasjoner, og dette er positivt og skaper samhold hesteorganisasjonene imellom.

Informasjon

Internett

www.nhest.no er fortsatt Norsk Hestesenters viktigste kommunikasjonskanal. Hjemmesidene blir stadig mer kjent og besøket øker, og dette er en gledelig utvikling. Fra 125 000 besøk i 2004 til 220 000 besøk i 2005. Tilbudet om påmelding til kurs og utstillinger via nettsidene er mye brukt, og det er også tydelig at stambok på nett blir mye benyttet. Avls-

planer er lagt ut, det samme er resultater fra utstillinger med link til dommerkort for hingster.

Innholdet på sidene er omtrent som før. Nyhetssiden oppdateres flere ganger i uka og noen ganger flere ganger om dagen.

Pressemeldinger

Norsk Hestesenter benytter pressemeldinger i mange sammenhenger hvor det er behov for kommunisere aktiviteter og arrangementer i egen regi. Det er faste medier som alltid mottar våre meldinger. I tillegg distribueres de til andre aktuelle medier ut fra type aktivitet og geografi.

Pressebearbeiding

Deler av pressestoffet som distribueres kan i noen tilfeller bli styrt gjennom

enkeltmedier som vi selv ønsker at skal få en bestemt sak. I denne sammenheng blir det gitt mer informasjon om saken enn ved en vanlig pressemelding.

Grovfornett.no

Dette er en faglig møteplass og en kunnskapsbase for hesteeiere, bønder og rådgivere som er engasjert i fôr og fôring. Her finnes fagartikler fra maskinleverandører, husdyrorganisasjoner, forskningsinstitusjoner og praktikere både fra inn- og utland. Norsk Hestesenter, sammen med andre relaterte institusjoner, er deltaende på denne nettsiden.

Markedsføring

Utdanningsmesse februar 2005

For første gang på mange år deltok Norsk Hestesenter på en utdanningsmesse.

Hestekokasting på hestesportens stand på Dyrsku'n.

Dette var på Norges Varemesses flotte anlegg på Lillestrøm og gikk over fem dager. Besøkende på denne messen er først og fremst skoleelever som skal søke seg til videregående skoler. Messen var veldig godt besøkt og vi fikk markedsført våre tilbud på en fin måte gjennom en nyoppbygd stand med fokus på bilder og bruk av tekniske hjelpemidler.

Norway Grand Prix

Dette internasjonale stevnet har blitt en tradisjon og et kjempearrangement som det er viktig å være tilstede på. Norsk Hestesenter har her en delvis betjent informasjonsstand samt noe eksponering på arenaen.

Johan C. Løken holder åpningstalen på Dyrsku'n i Seljord.

Sikkilsdalen 22. juni 2005

Hesteslippet ved foten av Jotunheimen ble gjennomført for 137. gang, med tre dølehingster med hvert sitt følge. Totalt var det meldt hele 90 hopper. En flokk slippes i Bristol, en i Prinsehamna og en i Åkrehamna.

Ca 1 500–2 000 mennesker hadde funnet veien til Sikkilsdalen denne dagen. Selvsagt mest hestefolk, men også presse, turister og vanlig tilreisende.

Dette er et flott kultur- og tradisjonsarrangement som skaper mye oppmerksomhet omkring hest, hesteavl, Sikkilsdalen, kommunen og Norsk Hestesenter.

Dyrsku'n 9.–11. september 2005

Dette formidable arrangementet i tettstedet Seljord hadde i 2005 tett oppunder 70 000 besøkende innenfor portene. Dette er 23 ganger befolkningstallet i bygda!

Lokale hesteorganisasjoner, Telemark Toto, Telemark Travforbund og Det Norske Travselsskap er Norsk Hestesenters samarbeidspartnere på en stor felles stand med masse aktiviteter. Også denne gang ble det gjennomført hesteoppvisning begge dager med flere tusen tilskuere. Hesteutstillingene i regi av Telemark travforbund og Norsk Hestesenter har også blitt en suksess med rekordstor deltagelse hvert år.

For øvrig var det Norsk Hestesenters styreleder Johan C. Løken som holdt åpningstalen på årets Dyrsku'n og som sto for den offisielle åpningen av arrangementet. Hele styret i Norsk Hestesenter

var til stede på Dyrsku'n og det ble blandt annet avholdt et felles styremøte med Det Norske Travselsskaps styre.

Unionsmarkeringen

i Karlstad 23.–24. september 2005

Norsk Hestesenter deltok ved markeringen av unionsoppløsningen i Karlstad sammen med bl.a. Det Norske Travselsskap og Norsk Rikstoto. Dette innebar lunsjtrav på Färjestad og en offisiell middag med ca 300 gjester på Statshotellet med den svenske visestatsminister på fredag. Lørdag var avsatt til et seminar om hestenæringen i Värmland, hvor to statsråder fra den svenske regjering deltok, samt Nordisk V75 på Färjestad Travbane. Unionstravet samlet mange tusen nordmenn og svensker på arenaen og dette skapte rekordomsetning.

Oslo Horse Show

14.–16. oktober 2005

For Norsk Hestesenter er det viktig å være tilstede på Oslo Horse Show. Arrangementet i Spektrum trekker fullt hus og klarer snart ikke å ta imot flere tilskuere. Vår stand besøkes av utrolig mange mennesker denne helgen og kurskatalogen som er rykende fersk går unna som varmt hvetebrød. Fokus er da også på våre utdanningsmuligheter. Mer tekniske løsninger og bruk av bilder og lyd har utviklet vår stand ytterligere, noe som gjør den tiltrekkende for publikum.

Ivrige besøkende på Norsk Hestesenters stand under Oslo Horse Show.

Stavsmart'n 28.–30. oktober 2005

Lokale hesteorganisasjoner, Dølehestorganisasjonene, Oppland Travforbund, Biri Trav og Det Norske Travselsskap har felles stand sammen med Norsk Hestesenter på Stavsmart'n. Denne gang var standarealet dobbelt så stort som tidligere. Det ble gjennomført hesteoppvisning begge dager og besøket på standen var godt. Totalt var det ca 20 000 besøkende på dette tradisjonsrike arrangementet på Tretten i Gudbrandsdalen.

Norges Vel

Norsk Hestesenter er medlem av Det Kongelige Selskap for Norges Vel, og har deltatt på representantskapsmøtet.

Annonser

I 2005 har Norsk Hestesenter annonsert i forskjellige medier innenfor vårt fagområde. Tilbudene om annonsering og profilering i diverse medier kommer hver eneste uke, men det prioriteres å være synlig i relaterte sammenhenger.

Profilering

Norsk Hestesenter har egne profileringsartikler som gensere, T-shirts, krus og pinner.

Anlegget

Starum

Norsk Hestesenter ble etablert i 1986 etter at hestetjenesten i Forsvaret ble lagt ned. Stiftelsen overtok ved etableringen bruksretten til ca 200 da av Starum leir og en betydelig bygningsmasse, totalt 14 bygningen. Internat, stall og ridehus er bygd senere. Eiendomsretten til Starum forble imidlertid hos Forsvaret selv om Stortinget la til grunn at «Naudsynt areal og bygninger til drift av hesteskolen på Starum må overføres vederlagsfritt til det organ som blir ansvarlig for den videre sivile drifta,» (jf. Inst. S.nr. 130 (1983–1984).

I 2000 avhendet Forsvaret de deler av Starum leir de selv ikke disponerte. Eiendomsretten til de deler av eiendommen som stiftelsen disponerte ble overført til Landbruksdepartementet. Stortinget ga 9. desember 2004 Landbruks- og matdepartementet fullmakt til å overføre Starum til Norsk Hestesenter.

Baner

Norsk Hestesenter har en langsiktig leiekontrakt på den 90 mål store naboeiendommen Hårstadsveen. Den benyttes til beite, luftegårder og øvingsløyper. I tillegg er det inngått leieavtaler om bruk av veger og treningsløyper i nærområdene. Både baner, øvingsløyper og ridehus blir flittig brukt av elever, instruktører og av stifterorganisasjonene. Det har vært avholdt en rekke stevner i løpet av året.

Nytt kontorbygg

Aktiviteten ved Norsk Hestesenter har økt hvert år siden etableringen i 1986. Antallet ansatte er økt til det dobbelte i perioden. Kontorkapasiteten er sprengt og de ansatte jobber etter hvert under vanskelige arbeidsforhold. Det gamle magasinet som ligger ved siden av nåværende administrasjonsbygg ble overført fra Forsvaret til Norsk Hestesenter i 2003. Styret har besluttet å omgjøre magasinet til kontorbygg. Bygningen har en grunnflate på 600 m² og vil gi tidsmessige kontorlokaler. Prosjektet ble lagt ut som totalentreprise. Det meldte seg fire entreprenører og i svært skarp konkur-

ranse var det Toten Bygg og Anlegg som fikk totalentreprisen. Det var samme firma som bygde ridehuset som sto ferdig i 2000. Byggesummen er kr 10 275 millioner kroner og omfatter 1. etasje av bygningen. I tillegg til byggesummen kommer inventar, utstyr og uteanlegg. Bygget er planlagt oppvarmet med fjernvarme. Byggestart var 1. november og beregnet ferdigstillelse er 1. juni 2006. Prosjektet vil bli gjennomført under hensyntagen til byggets antikvariske verdi. Bygget ble reist i 1896 da Starum ble etablert som militærleir.

Veg

Høsten 2005 ble det etter flere års forhandlinger enighet mellom Østre Toten kommune og de fire brukerne av Starum leir om finansieringen av en ny veg til Starum. Det er enighet om at vegen skal være kommunal. Eierne av Starum skal bidra til finansieringen av utbygging av vegen mot at kommunen overtar vedlikeholdsansvar for vann og kloakknettene i den tidligere Starum leir, et ansvar brukerne tidligere hadde. Det er avsatt midler i budsjettet for 2006 og veien vil bli påbegynt våren 2006 med ferdigstillelse høsten 2006. Vi vil berømme Østre Toten kommune for viljen til å legge forholdene til rette for videre utvikling av vår virksomhet.

Garasjer

Forsvaret la ned Sanitetsmagasinet 1. september 2005, og har lagt ut eiendommen for salg. Eiendommen består av et garasjeanlegg med fire garasjer i tillegg til selve sanitetsmagasinet. Norsk Hestesenter fikk i forbindelse med avviklingen av Nordisk Mesterskap i kjøring tillatelse til å opparbeide en kjøre- og øvingsbane ved garasjeanlegget. Norsk Hestesenter er svært interessert i å overta dette området. Garasjene vil kunne brukes som staller og vil kunne løse problemet med for liten stallkapasitet. Styret har henvendt seg til Forsvarsdepartementet og anmodet om at Norsk Hestesenter overtar garasjeanlegget vederlagsfritt.

Stevner og arrangementer

Anlegget på Starum har i de senere blitt utbedret, og deler av det framstår nå som et parkmessig anlegg særlig på sommerstid. I løpet av året er det betydelig aktivitet og mange arrangementer. Her følger noen av dem:

- Starum Hestesportsklubb har arrangert 12 treningssamlinger, klubbstevner, distriktsstevner og elitestevner, herunder NM i feltritt for lag.
- Gjøvik og Toten Hestesportsklubb har arrangert ett kjørestevne.
- Leiknir Islandshestforening har arrangert tre klubbstevner og treningssamlinger.
- Bøverbru Hestesportsklubb har arrangert en treningssamling.
- Landslaget for Dølehest arrangerte NM for dølehest.
- Eidsiva arrangerte ett islandsheststevne.
- Oppland Rytterkrets arrangerte ett ridestevne.

I tillegg har det vært utviklet og gjennomført utvida bruksprøver. Det har også vært mange besøk med omvisninger på anlegget.

«Sikkilsdalslauget»

Norsk Hestesenter har samarbeidsavtaler med flere lokale, regionale og nasjonale bedrifter, et fellesskap vi kaller «Sikkilsdalslauget». Bedriftene blir relatert til Norsk Hestesenter gjennom eksponering i vårt anlegg, i våre brosjyrer, i kurskatalog og i årsmelding. Vi gjennomfører også møter, faglige samlinger og sosiale aktiviteter sammen med bedriftene.

Heimer AS holder til i nabolaget til Norsk Hestesenter og selger hesteutstyr engros. Heimer er en meget stor aktør i Heste-Norge og har vært i jevn vekst de senere årene.

Toten Bygg og Anlegg AS er en entrepenørbedrift med base på Krabyskogen Industriområde, men har også datterbedrifter på Eidsvoll og Gjøvik.

Totens Sparebank

Totens Sparebank er lokalbanken som har vært en pådriver i næringsutviklingen i distriktet. Den har hatt en utrolig vekst de siste 10 år og har lokalkontorer både i Akershus, Gjøvik, Dokka og Hamar. I tillegg har de masse kunder fra andre deler av landet.

Kjelstad Bakeri AS har tilhold på Krabyskogen Industriområde og er en betydelig aktør i markedet. Eierfamilien er også meget aktive hesteeiere, og det er varmbloedstravere de har satset på og lykkes med.

GAUPEN-HENGER AS i Ringsaker er suksessbedriften som ble startet ved kjøkkenbenken for over 30 år siden. De monterer og selger Gaupen-hengere i hele Norge, i tillegg til Sverige og Danmark. Gaupen hestehenger er for øvrig den mest solgte i alle disse tre landene.

Felleskjøpet

Felleskjøpet leverer betydelige mengder fôr til Norsk Hestesenter, og har en stor avdeling på Lena i vår egen kommune. Felleskjøpet har imidlertid koblet inn flere avdelinger i avtalen.

Hestehjelpskassa

Hestehjelpskassa er opprettet ved overføring av midlene fra de tidligere hestehjelpskasser som ble oppløst ved opphevelse av lov av 27. juli 1895, jfr Stortingets vedtak av 19. desember 1989. De gamle hestehjelpskasser ble grunnlagt 14. oktober 1711.

Forskriftene for Hestehjelpskassa er vedtatt av styret 15. mars 1996 og godkjent av Landbruksdepartementet 2. mai samme år.

«Hestehjelpskassa er opprettet ved overføring av midler fra de tidligere hestehjelpskasser som ble oppløst ved opphevelse av lov av 27. juli 1895, jfr Stortingets vedtak av 19. desember 1989.»

1. Hestehjelpskassa styres av Stiftelsen Norsk Hestesenter.
2. Fondets avkastning anvendes til fremme av hestehold og hesteavl.
3. Grunnkapitalen skal plasseres i samsvar med § 17 i lov om stiftelser av 23. mai 1980 på en sikker og inntektsbringende måte. Grunnkapitalen kan ikke angripes. 10 % av det enkelte års nettoavkastning skal hvert år legges til grunnkapital. Utlån til privat formål er ikke tillatt.

4. Administrasjon, regnskap med videre for Hestehjelpskassa legges til Norsk Hestesenter. Kapitalen holdes atskilt fra Norsk Hestesenters øvrige midler og det føres separat regnskap.

Årsmelding og revidert regnskap for Hestehjelpskassa legges fram hvert år sammen med årsmelding og regnskap for Stiftelsen Norsk Hestesenter. Hestehjelpskassas styre besto tidligere bl.a. av utredere fra Søndenfjeldske og Nordenfjeldske Utrederforeninger.

Renteinntektene av fondet utgjør i 2005 kr 100 036, hvorav kr 10 004 i henhold til vedtektene skal tilføres egenkapitalen.

I 2005 er tildelt midler til Svein Magne Olsens bokprosjekt «Hesteredskap i norsk jordbruk». Den nye stiftelsesloven som trådte i kraft fra 2005 har bestemmelser om uavhengighet for styret etc. som muligens kan påvirke forholdet mellom Hestehjelpskassa og Norsk Hestesenter. Styret har derfor bedt om en juridisk vurdering av Hestehjelpskassas formelle og rettslige stilling.

John Chr. Nord fratradte etter eget ønske som regnskapsfører 1. november. Nord har vært regnskapsfører for Hestehjelpskassa i 25 år. Styret ønsker å gi uttrykk for stor anerkjennelse og takk for det arbeid John Chr. Nord har utført som regnskapsfører for Hestehjelpskassa.

Hestehjelpskassa

Resultatregnskap 2005

	2005	2004
INNETEKTER		
Renter	100 036	111 972
Sum inntekter	100 036	111 972
UTGIFTER		
Gebyr	0	8
Sum utgifter	0	8
Til disposisjon for formålet	100 036	111 964
som anvendes slik:		
Tilføres Grunnkapitalen	10 004	11 196
Tildelinger		
Videoproduksjon «Sikkilsdalen»		50 000
Norges Fjordhestlag, kvalitetssikring		55 000
Svein Magne Olsen, bokprosjekt	20 000	
Tilføres annen egenkapital	70 032	- 4 232
Sum disponert	100 036	111 964

Hestehjelpskassa

Balanse pr 31.12.05

	2005	2004	
EIENDELER			
Anleggsmidler:			
Utlån	Note 1	2 229 240	2 438 520
Omløpsmidler:			
Bankinnskudd	Note 2	1 510 747	1 201 430
Sum eiendeler		3 739 987	3 639 950
GJELD OG EGENKAPITAL			
Egenkapital:			
Grunnkapital		3 160 795	3 150 791
Annen egenkapital		539 192	469 159
Sum egenkapital		3 699 987	3 619 950
Kortsiktig gjeld		40 000	20 000
Sum gjeld		40 000	20 000
Sum gjeld og egenkapital		3 739 987	3 639 950
NOTER			
Note 1. Anleggsmidler bestod pr. 31.12. av:			
3 gjeldsbrev utlån til Norsk Hestesenter		2 229 240	
Sum		2 229 240	
Note 2. Innskudd i bank pr.31.12. er fordelt slik:			
Foliokonto		426 878	
Særvilkår		1 083 870	
Sum		1 510 747	
Note 3. Kortsiktig gjeld består av:			
Bevilget til Landbruksforlaget		20 000	
Bevilget Svein M. Olsen, bokprosjekt		20 000	

Starum 31. desember 2005

Oslo, 29. mars 2006

Johan C. Løken

Per Tronstad

Per Kolnes

Per Gulaker

Grete Damm Lyngstad

Torgeir Svalesen

Bente Lilleengen

Vegard Thune
DIREKTØR

Til Stiftelsen Norsk Hestesenter

Andersens Revisjonsbyrå AS
Statsautoriserte revisorer

Mjøskanten, Stangeveien 111
Postboks 460
2304 Hamar
Telefon 62 51 26 00
Telefax 62 51 26 01
E-post hamar@noraudit.no
Revisornr. 947 504 258

Medlemmer av Den norske Revisorforening

REVISJONSBERETNING 2005 for HESTEHELPSKASSA

Vi har revidert årsregnskapet for Hestehjelpskassa for regnskapsåret 2005 som viser kr 100.036 til disposisjon for formålet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Årsregnskapet er avgitt av stiftelsen Norsk Hestesenters styre og direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for Hestehjelpskassas økonomiske stilling pr 31. desember 2005 og for resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk

ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk.

Hamar, den 29. mars 2006

NORAUDIT

Andersens Revisjonsbyrå AS

Steinar Tønsager
statsautorisert revisor

Dette er Sikkilsdalen – «en fjelldal av frihet»

Stiftelsen

NORSK HESTESENTER
STARUM

Stiftelsen Norsk Hestesenter, Starum, 2850 Lena

Tlf.: 61 16 55 00 • Faks: 61 16 55 40

e-post: nhest@nhest.no

www.nhest.no